

CVETJE

z vrlovi
s. v. Franciska

1226 ~
1926

TEBI • O • SERAF • LUBEZNI

Vsebina 3.—4. zvezka.

	Stran		Stran
Smrt sv. Frančiška	33	Spomini iz misijonskega življenja	48
Mali oficij blažene Device Marije	35	Razgled po serafinskem svetu	59
Asketična šola ali vadnica popolnosti	38	Dopisi	60
Skrb tretjerednikov za dobro stvar	43	Prípороčilo v molitev	63
Obhajanje sedme stoletnice smrti sv. Frančiška v Asizu	47	Zahvala za uslišano molitev	64
		Darovi	64

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Kako bomo v Sloveniji obhajali sedmo stoletnico smrti sv. Frančiška?

Da bi mogli kaj gotovega odgovoriti na to vprašanje, se nam dosedaj ni posrečilo zvedeti raznih mnenj gg. in pp. voditeljev. Najbrže se jim zdi, da je na to še čas misliti . . . Toda čas hiti. Za tretjerednike v Sloveniji naj bo to-le določeno:

1. V vsaki skupščini naj priredijo vsaj tridnevne duhovne vaje prav posebej za tretjerednike; vodijo naj jih ali voditelj sam ali naj povabijo kakega patra minorita ali kapucina ali frančiškana. Stroške za pot in hrano naj preskrbi skupščina. V času duhovnih vaj naj — če jih vodi ta — opravi tudi vizitacijo, če ne, naj ga pri priložnosti skupščina povabi ali naprosi. Čas za duhovne vaje je celo leto jubileja od 2. avg. 1926 — 2. avg. 1927.

2. Določijo naj skupščine večjih okrožij dan, na katerega naj bi se zbrali tretjeredniki dotičnega okrožja na skupno obhajanje sedme stoletnice — najbolj pripravna bo kaka nedelja ali praznik, izvzemši praznik sv. Frančiška — n. pr. Maribor, Sv. Trojica, Celje, Nazarje, Brežice, Krško, Šmartno pri Litiji, Kamnik, Brezje, Cirknica, Nova Štifta, Vrhnika, Škofja Loka, Kranj, Kočevje Metlika, Novo mesto, Št. Vid pri Stični; če se gg. voditeljem zdi še kak drugi kraj središče okrožja, naj se odločijo za dotični kraj. Glavna stvar ni kraj, ampak dostojno počeščenje sv. Frančiška in duhovni napredek tretjerednikov. Za to je pa treba dati priliko in tretjerednikom delo zljajšati na trudu in stroških zlasti v sedanjem času. — Za to bo treba, da bo v dotični cerkvi, kjer bodo obhajali tako slovesnost tretjerednega okrožja zadostno število spovednikov in dva sposobna pridigarja (tretjeredne dolžnosti in milosti, proslavljenje sv. Fr.), slovesna sv. maša in druge primerne pobožnosti. G. ali P. voditelj lahko za ta dan oznani papežev blagoslov in ga podeli.

3. Skupno obhajanje sedemstoletnice vseh tretjerednikov cele Slovenije bo pa 3. in 4. oktobra v Ljubljani v novi cerkvi sv. Frančiška, ki je slavnostni spomenik sedme stoletnice smrti našega ljubljenege očeta. Ta cerkev še ni gotova in do takrat tudi še ne bo izvršena v celoti. Dozidana je, zasilno streho ima tudi, okna bodo do tistega časa še vstavili,

CVETJE

XLIII. tečaj.

V Ljubljani, marc - april 1926.

3.-4. zvezek.

P. ALFONZ FURLAN:

Smrt sv. Frančiška.

Frančišek je bil dan pred svojo smrtjo t. j. v petek 2. oktobra in vso noč vesel; br. Angelja in Leona je večkrat prosil, naj mu zapojeta sončno pesem. V njegovi celici je kaker druge dneve v bolezn, maševal br. Benedikt, ga obhajal in mu je ta dan podelil tudi zakrament sv. poslednjega olja. Sicer pisavci Frančiškovega življenja tega ne omenjajo, ker se jim je nepotrebno zdelo, kaj takega sporočati. Frančišek je s prav nežnimi in presrčnimi besedami govoril o sestri smrti. V soboto zjutraj ga je obiskal zdravnik, katerega je Frančišek vesel sprejel in vprašal, kedaj bo že prišla sestra smrt in mu odprla vrata v življenje. Na to je skorej ves dan molil ali premišljeval. Le tu in tam je pretrgal molitev, da je nagovoril in osrčeval svoje žalostne brate in tovariše ter jih to in ono popraševal. Prosil je tudi svojega predstojnika in druge sobrate, naj ga slečejo in golega položijo na tla in zemljo s pepelom potresejo, ker želi umreti v največjem uboštvu, gol kaker Kristus na Križu. P. gvardijan mu je pa ukazal, naj sprejme habit ko miloščino in Frančišek ga je slušal.

Ko se je približal sabotni večer, je Frančišek spoznal, da se mu bliža sestra smrt. Vse svoje telesne moči zbere in začne z nenavadno močnim glasom peti 141. psalm:

„Na glas kličem k Gospodu, na glas prosim Gospoda.

Pred njegovim obličjem izlivam svojo molitev in nadlogo svojo nanznam pred njim.

Ko moj duh v meni pojema, poznaš vender ti moja pota.

Na potu, po katerem sem hodil, so skrivaj mi nastavljali zanjke.

Oziram se na desno in gledam, pa ga ni, ki bi me hotel poznati.

Nikamer nimam bežati in ni ga, ki skrbel za mojo dušo.

K tebi kličem, Gospod in pravim: Ti si upanje moje, delež moj v zemlji živečih.

Poslušaj mojo prošnjo, ker sem zelo potr.

Reši me preganjavcev, ker so veliko močnejši od mene.

Izpelji iz ječe mojo dušo in bom slavil tvoje ime; mene čakajo pravični, da mi povrneš.“

Njegovi tovariši mu pomagajo peti, glas mu vedno bolj peša . . . pri zadnji vrsti: „Izpelji iz ječe mojo dušo, da bom slavil tvoje ime, mene čakajo pravični, da mi povrneš,“ obmolkne . . . mirno zaspi spanje pravičnih, njegova duša se je preselila v srečno večnost. Sv. Bonaventura piše, da so bile zdaj izpolnjene vse skrivnosti Kristusove nad Fraečiškom, ki je pojoč umrl, kaker sporoča Tomaž Čelan. Frančišek je umrl 3. oktobra, v soboto zvečer po sončnem zahodu leta 1226. Takrat so v Italiji začenjali dan s sončnim zahodom in ne kaker mi sedaj s polnočjo; ker je ob Frančiškovi smrti sonce že zašlo, so takrat že šteli 4. oktober.

Isti čas, ko je Frančišek umrl, so se zbrali škrjanci na strehi celice sv. Frančiška in so, kaker svetniku v slovo začeli žvrgoleti, četudi je večerni mrak že napočil, saj jih je tolikokrat nagovarjal, naj častijo svojega Stvarnika (Čelan: Tract. de mirac. IV. 32).

Nekateri so videli dušo Frančiškovo iti v nebesa v podobi svetle zvezde na belem in svetlo žarečem oblaku, ki je plaval nad mnogimi vodami (P. Quintianus Müller O. F. M. Gesch. des hl. Franziskus und der Franziskaner str. 163).

Po Frančiškovi smrti je ležalo njegovo truplo na zemlji dober četrť ure, potem so je po stari krščanski navadi umili, mazilili z dišavami, ki jih je prinesla gospa Jakoba iz Rima, je oblekli in položili na mrliški oder. Zdaj so smeli ljudje iti v celico ga kropit. Tomaž Čelan piše: „Truplo je imelo na sebi podobo križa in trpljenja brezmadežnega Jagnjeta, ki je opralo grehe sveta. Bilo je kaker bi bilo ravnokar sneto s križa s prebodenima rokama in nogama, desna stran pa, kaker da bi bila prebodena s sulico. Koža prej zagorela, je bila zdaj svetlo bela. Obličje se je svetilo kaker angeljsko. Zdelo se je živo in ne mrtvo. Vsi udje so postali zdaj mehki in gibčni kaker nedolžnega otročiča; živci se niso skrčili, kaker se godi pri mrličih. Koža ni postala trda, udje niso otrpneli; ohranili so gibčnost in prožnost.

Najbolj je pa presunjeval pričujoče pogled na petere rane, katere so se svetile v čudoviti bleščobi. Pred smrtjo teh ran skorej nihče ni videl, ker jih je Frančišek skrbno skrivai v svoji ponižnosti. Te rane, znamenje njegovega krvavega marterništa, niso zbudale nobenega strahu, dajale so pa truplu milobo in lepoto kaker da bi bili v belo kožo vloženi dragoceni kamni črne barve. Rana na desni strani je bila erdeča, podobna razcvetajoči se vrtnici. (Čelan in sv. Bonav.)

Ta podoba Frančiškovega trupla se je njim, ki so ga videli, tako globoko v dušo vcepila, da je brat Leon še čez dvajset let rekel; „Res, naš (duhovni) oče je bil, kaker da bi bil ravno s križa snet.“ (Facchinetti 467.)

Novica o Frančiškovi smrti se je hitro raznesla po mestu Asizu in v okolici in je napolnila ljudi s žalostjo in veseljem. Vse je govorilo: „Svetnik je bil“ in so se zahvaljevali Bogu, da jim je dal tako dragocen zaklad. Hi-

teli so k Porcijunkuli, kjer so pri pogledu na Frančiškovo truplo jokali in se veselili ter občudovali in pobožno poljubovali svete rane. (Facchinetti 477.)

Frančiškovi učenci so bili žalostni, ker so zgubili svojega duhovnega očeta, ali njegova sveta sveta smrt jih je tako razveselila, da so celo noč peli z množico hvalne pesmi in so poveličevali Boga.

Verjetno je, da je bila pobožna gospa Jakoba Frankopanka zraven, ko je Frančišek umiral, gotovo pa je, da so jo prvo pustili k mrtvememu Frančišku in da je celo noč pri njem bila. Tu je sklenila ne več zapustiti Asiza; blizu groba sv. Frančiška lje živela in podpirala Frančiškove brate, uboge, vdove in sirote do svoje visoke stárosti 90 let. Umrla je 8. februarja pred letom 1273. Pokopali so jo v cerkvi sv. Frančiška ko tretjerednico. (Fracchinetti 475.)

Mali oficij blažene Device Marije.

(Razlaga.)

Prvi nokturn.

Psalm 18.

o vsebini je ta psalm precej sličen s prejšnjim psalmom, ker poveličuje božje veličanstvo v naturi in razodenju. Razlikuje se od prejšnjega v tem, da poveličuje ps. 8 lepoto nočnega neba, ta pa krasoto ob dnevni svetlobi. Pesnika si v tem psalmu najlaglje predstavljamo v zgodnjem jutru, ko ravno zarja napoči in sonce vzhaja ter nadaljuje svojo pot. To krasoto neba občuduje pesnik in osupnjen zakliče: „Nebo pripoveduje slavo Boga, in nébes oznanja dela njegovih rok“, t. j. Krasota neba govori o vsemogočnosti, veličanstvu in modrosti Boga, nadzemeljska telesa v svetovju in na širnem nebesnem obloku govore jasno o njegovi moči in lepoti. Psalmist gleda ta mojsterska dela ko oznanjevalce in pridigarje božjega veličanstva. Ti govorniki nam neprestano govore po noči in po dnevu: po noči luna in zvezde, po dnevu sonce in njegova oživljajoča moč. Ti govore tako jasno in razločno, da jih razumejo celo paganski narodi. Sv. Pavel piše: „Kar je nevidnega na njem (Bogu) se spozna in vidi od ustvarjenja sveta po njegovih delih; tudi njegova večna moč in božanstvo: tako da nimajo izgovora“. (Rim. 1. 20). Zato govori naš psalm: „Ni (njih) govor tak in niso besede (take), da bi ne slišali njih (stvari v naravi, zlasti na nebu) glasov. Po vsi zemlji se razlega njih glas...“ Psalmist občuduje nebo ravno pred sončnim vzhodom, kar se prikaže sonce, kralj dneva; sonce imenuje šotor Boga, zarja je njegova stanica, jutranje sonce je pa ženin, ki prihaja v svoji lepoti ko velikan, da preteče svojo pot od vzhoda do zahoda in oznanuje slavo Boga.

Za tem prejde psalmist na duhovno sonce. Lepo je naravno sonce z nebesnimi telesi, ki oznanjajo božje veličanstvo, še bolj jasno pa poveličuje Boga razodenje t. j. postava Gospodova, ki jo imenuje takoj nadalje „spričevanje, zapovedi, povelje, sodbe, strah Gospodov“ in jo popisuje ko nekaj za človeka blaživnega: spreobrača duše, daje modrost, oveseljuje, razsvetljuje . . . Kar naenkrat pa začne izpraševati svojo vest, ali to duhovno sonce, zapovedi Gospodove tudi njega ogreva, poživlja . . . Prizna, da ni brez hibe, obžaluje, prosi odpusčenja ter upa, da bo njegova molitev Bogu všeč: „In bo, da ti bo všeč govorjenje mojih ust t. j. molitev. Na koncu pa postavi presrčen zdihljaj: „Gospod moj pomočnik in moj odrešenik!“

Obrnimo pa zdaj ta psalm na naš oficij: jutranja zarja je Marija. Iz zarje vstaja sonce. Iz Marije je bil rojen Jezus, ki se imenuje „sonce pravice.“ Jutranja zarja dobiva vso lepoto in svetlobo od kmalu za njo vzhajajočega sonca, Marija je pa prejela vso lepoto in popolnost milosti od Kristusa. Če častimo in poveličujemo Marijo, častimo in poveličujemo Boga, od katerega je ona vse prejela ko hči nebeškega Očeta, mati Kristusova in nevesta Sv. Duha. Svojo človeško naturo je vzel iz Marije, iz nje je izešel ko človek, kaker prihaja sonce iz jutranje zarje. Kristus je v resnici ženin, ki se je zaročil s človeško naturo. Marijino srce je bila prva stanica, šotor Kristusov na zemlji. Njene čednosti so Kristusu dopadle in so pred Bogom prijen vonj dajale ko izbrana mira. Marijin Sin, Bog in človek je velikan, ki je ko junak pretekel svojo pot iz Betlehema na Kalvarijo, sè zemlje v nebesa. Bojeval je boj svetlobe s temo, življenja sè smrtjo. Ta Kristus je še sedaj luč, ki sè svojim naukom in milostjo še vedno razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet. Zato prosimo v tem psalmu, da bi se držali božjih naukov kaker Marija. „Blager jim, ki besedo božjo poslušajo in jo izpolnujejo.“

Psalm 23.

Ta psalm je zložil David za slovesno prenešenje skrinje zaveze v novo postavljeni šotor na gori Sijon.

Skrinja zaveze je bila za Izraljce najdragoceniši zaklad in so jo imeli v zelo visokem spoštovanju. Na nji je imel Bog svoj prestol, notri ste bile tabli, ki ju je Mozes prejel na Sinajski gori z božjimi postavami, nekaj mane in ozelenela Aronova palica. Sè skrinjo zaveze so šli v boj in so bili zmage gotovi. Toda te skrinje so se polastili Filistejci. Ko je David dovršil na Sijonski gori sveti šotor, jo je na kar najslovesniši način prenesel vanj. Za to priložnost je bil naš psalm zložen. Prvo polovico so peli od vzhodja gore do vrha, drugo pa pri vходу v šotor.

Takoj v začetku psalma povdarja velikost in moč Stvarnika, ki je zemljo vstvaril in jo utrdil nad morji in rekami. Pesnik si namreč predstavlja zemljo ko kroglo ali ploskev, ki plava med vodami. Kar naenkrat se pa spomni, koliko nesreč je skrinja zaveze napravila sovražnim Filistejcem, kako je hipoma umrlo 70 Betzomitov, ki so jo nespoštljivo pogledali in kako se je Oza mrtev zgrudil, ko se je doteknil proti prepovedi. Sveti strah ga pre-

vzame in skrbno vpraša: „Kedo pojde gori na goro Gospodovo, ali kdo bo stal na njegovem svetem kraju?“ Kedo se sme približati temu strašnemu in svetemu Bogu? Na to vprašanje takoj odgovarja: Kedor je nedolžen in čist v delih, čist v srcu in mišljenju, resnicoljuben v besedah brez prevare in goljufije. Kedor se obvaruje nedolžnega v mislih, besedah in delih, tega bo Bog blagoslovil in bo do njega usmiljen. Taki so pravi Izraelci, taki so zares kristijani.

Sè skrinjo zaveze so dospeli na vrh gore. Pesnik hoče naj bo Kralj veličanstva, ki ima svoj prestol na skrinji zaveze, dostojno sprejet. Zato pozivlje prvake sijonskega mesta naj odpro vrata, naj jih visoko dvignejo, da bodo kaker slavolok za zmagovavca. V pesniški obliki zakliče vratom: „dvignite se, da stopi notri kralj slave!“ Da tega kralja popiše, se posluži pesniške oblike. Na dvojni klic: „odprite“, se znotraj mesta dvakrat oglasi: kedo je tisti kralj slave? Na to ga popisuje ko močnega, mogočnega, junaka v boju, vojskovodja. — Vrata imenuje „večna“, ker so starodavna, častitljiva.

Zakaj pa molimo ta psalm v našem oficiju? Marijo kličemo v lavrentskih litanijah: „Skrinja zaveze“. Marija je v novem zakonu prava skrinja zaveze, najizvrstniše delo treh božjih oseb, olepšana s čistostjo, milostjo in svetostjo. Na skrinji zaveze je imel Bog svoj šotor in prestol, v Marijinem naročju je prebival Bog ne v podobi, ampak v resnici. Najizdatniše orožje proti sovražnikom je bila Izraelcem skrinja zaveze, nam je pa Marija najboljšo orožje proti nasprotnikom zveličanja. — Kedar molimo ta psalm si mislimo Marijo pri njenem vnebovzetju. Zbori angeljev in svetnikov jo pričakujejo v nebeškem Jeruzalemu, verni na zemlji, četudi maloštevilni, jo spremljajo na goro Sijon prepevaje prvi del psalma. Ko pride procesija Marijinih častivcev na zemlji pred nebeška vrata se oglasi zbor zemljanov: „Odprite, prvaki, svoja vrata in dvignite se vrata večna, da stopi notri kraljica slave.“ Notri pa odgovarjajo: „Kedo je tista kraljica slave?“ Zemeljski zbori Marijinih častivcev se oglasijo. Naša in vaša kraljica je močna in mogočna, mogočna v boju zoper vse sovražnike, Gospa vojnih trum, ki se bojujejo za kraljestvo Kristusovo na zemlji.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

IV. Kedaj vzbujajmo srčne zdihljaje?

o nebesih hrepeneti smo dolžni vsi, ker smo vsi za nebesa ustvarjeni. Za dobre kristjane je svet pusta dežela, polna dušnih in telesnih nevarnosti. Nespametno je ljubiti svet, z nenasitljivim hrepenenjem dirjati za časno srečo, pri tem pa zgubiti zmisel za večno. Nadloge so nam koristne, ker nas učijo in silijo zdihovati po tem, kar je zgoraj. Škof Miler (Müller) pravi: „Prizadevaj si, da boš s povzdigovanjem svojega duha k Bogu, večkrat ydihaval vase krepilni nebeški zrak, potem ti ne bodo škodovali zemeljski vetrovi skušnjav (Duh. lek. str. 33). Kedaj naj to posebno storimo?

1. Koliker mogoče pri vsakem napornišem in daljšem delu.

Kardinal Bona piše: „Da se pri vsem tvojem delovanju srce nikoli ne odvrne od Boga, je moraš od časa do časa k njemu povzdigniti se žarečimi zdihljaji, ki jih pošiljaš iz dna svojega srca pred delom, mej delom in po delu proti nebu (Tageslauf str. 121).

Bogoljubni kristjani že od nekedaj radi spremljajo svoja opravila z dobrimi mislimi in pobožnimi zdihljaji. In zakaj ne bi tega tudi storili, ker se ž njimi nič ne zgubi pri delu; ravno ž njimi žlahtnijo in posvečujejo svoja dela in jih store vredna nebeškega plačila. En sam zdihljaj pred delom ali mej njim, n. pr.: „Moj Jezus, vse iz ljubezni do tebe!“ oh, koliko je vreden pri Bogu; če ga pa večkrat izgovoriš, je njegova vrednost toliko večja. Tako delati, se pravi, truditi se za krščansko popolnost, delati za sveta nebesa.

Prav ima sv. Frančišek Sal, ki trdi, da se srčni zdihljaji z delom lepo vjemajo, ga ne motijo, pač pa izpopolnujejo; on piše: „In če se tako opravlja ta vaja, ni kar nič težka, zakaj da se vpletati med vsa naša opravila, ne da bi jih zadrževala, ker se pri tem, bodisi po duhovni samoti ali srčnih zdihljajih, le malo in na kratko odstranjamo, kar dela prav nič ne zadržuje, marveč je še zelo pospešuje. Romar, ki popije nekoliko vina, da razveseli svoje srce in si okreпча usta, ne pretrga zato svojega pota, če se tudi nekoliko ustavi, marveč dobi moč, da hitreje in lažje dovrši svojo pot, ker postoji le zato, da bi še bolje hodil (Filot. str. 115).

Puščavnika Lucija, ki se je pečal s pletenjem vrvi, obiščejo nekoč drugi pobožni bratje iz puščave. Lucij jih vpraša, s kakšnim delom se pečajo. Odgovore mu, da ne izvršujejo ročnih del, temveč da molijo po opominu

sv. Pavla, ki pravi, da je treba vedno moliti. Puščavnik vpraša dalje: „Imate pa tudi navado jesti in spati.“ Potrdili so z „da“. Zopet jim reče: „Pa kako morete moliti, če jeste ali spite? — Zdaj vam hočem pa jaz povedati, kako je mogoče vedno moliti in ne prenehati. Jaz namreč pletem vrvi, ymes pa molim. Zaslužek od tega dam ubogim in jih prosim, naj za me molijo. Tako pride, da molitev ubogih spolni mojo molitev, če spim ali jem. Na ta način molim brez prenehanja“ (Spirago Beisp. S. str. 527).

Prijatelj srčnih zdihljajev! Kolikokrat v življenju se tudi tebi nudi prilika na tak način moliti. Ne puščaj vnevar pobožnega zgleda puščavnika Lucija, tudi ti se poslužuj pri svojem delu srčnih molitvic in kedar od svojih žuljev daruješ ubogim, vselej se jim priporoči tudi v molitev!

2. Vzbuja srčne zdihljaje v prijetnih in težkih urah.

Kedor Boga ljubi, ga ljubi vedno in povsod. Njegovo srce se rado zdržuje pri Bogu v plamtečih molitvicah po dnevu in po noči, v samoti in v družbi, v veselju in žalosti. Ako Boga s polno dušo ljubiš, ti bodo srčni zdihljaji sami vreli iz srca in prihajali na jezik.

Po nauku sv. Alfonza ni niti treba, da bi izgovarjal besede; dosti je, da svojega duha povzdigneš k Bogu, ali svoje oko na sv. razpelo ali na presv. Zakrament ali na kako sveto podobo. Take tihe zdihljaje ta svetnik posebno visoko ceni, ker se navadno izlivajo z večjo gorečnostjo, ko oblečeni v besede. Po njegovem mnenju so sploh najboljši tisti zdihljaji, ki se po nagibih Sv. Duha porajajo v globočini srca („Christl. Vollkh. str. 373).

Kedor hoče ne le v dobrih, ampak tudi v težkih urah Bogu zvesto služiti, mu je treba vdanosti v božjo voljo. Čim popolniša je njegova vdanost, tem bolj popolna bo tudi njegova služba do Boga ob času trpljenja in poskušanj.

Do tolike vdanosti pa človek najlaglje pride s pomočjo srčnih zdihljajev, če jih modro rabi. Če prideš n. pr. v težke dušne ali telesne nezgode, govori kaker sv. Pavel na potu v Damask: „Gospod, kaj hočeš, da storim?“ Če te tlači bolezen, mogoče dolgotrajna bolezen, kaker nekedaj sv. Avguščina, poslužuj se njegovega zdihljaja: „Gospod, tukaj reži, tukaj žgi, da mi le v večnosti prizaneseš.“ Če se ti je kedaj silno težko vdati v božjo voljo, spomni se trepečega Kristusa na Oljiski gori in moli ž njim: „Oče, ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ — Kako zelo dopade Jezusa popolna vdanost v velikih težavah, spoznamo iz besed; ki jih je govoril sv. Katarini Sijenski: „Kedar moliš „Očenaš“, pazi posebno na te besede: „Zgodi se tvoja volja, kaker v nebesih, tako na zemlji!“

K posebno odličnim zdihljajem, prišteva sv. Alfonz vse tiste, s katerimi se Bogu povsem darujemo brez pridržka. Vsak tak zdihljaj je kaker puščica, ki zadene Jezusovo Srce in na ta način Bog sam postane naš vjetnik. Ljubee duše so v zdihljajih popolnega darovanja samih sebe jako iznajdljive in prave umetnice (Christl. Vollkh. str. 274—275). Za zgled postavimo tukaj

našega sv. Frančiška, ki je prežet božje ljubezni klical: „Daj mi, da umrjem iz ljubezni do tvoje ljubezni, ker si ti umrl iz ljubezni do moje ljubezni!“

Vpoštovanja vredne na tem mestu so besede sv. Frančiška Sal., ki se strinjajo z besedami sv. Alfonza: „Vzbujaj prav pogosto hrepenenje po Bogu s kratkimi pa ognjevitimi zdihljaji svojega srca; občuduj njegovo lepoto, kliči ga na pomoč, vrzi se v duhu pred križ, moli njegovo dobroto, poprašuj se večkrat o svojem zveličanju, daruj mu tisočkrat na dan svojo dušo. In obujaj tisočero raznih čustev svojega srca, da se navdajaš z ljubeznijo božjo in se vnemaš za veliko in pristrčno ljubezen do tega božjega ženina“ (Filot. str. 114).

Pomni pa, da so ti mali in kratki zdihljaji tem presrčniši, čim bolj so pogosti in kratki; tem bolj te morejo v dobrih in težkih urah življenja napolniti s pravo ljubeznijo do Boga in te pripeljati do popolne vdanosti v božjo voljo.

3. Vadi se v srčnih zdihljajih ob času silnih skušnjav.

Kedar nadlegujejo tvoje srce hude in nadležne skušnjave, tedaj je treba čuti in moliti. Ni je pa reči, ki bi te tako zelo ohranila pri čuječnosti in molitvi, kaker srčni zdihljaji. Podučen zgled sta ti posebno egiptovski Jožef in čista Suzana. Prvi je klical: „Kako bi mogel kaj takega storiti in grešiti zoper svojega Boga;“ druga pa: „Kje smem grešiti pred obličjem Gospodovim. — Zadostuje pa tudi krajši zdihljaj, ki pa mora biti vsikedar odločen, n. pr.: „Raje umreti, ko grešiti!“

V posebno hudih skušnjavah ne gre prezirati takih zdihljajev, ki so v zvezi z Jezusovim ali Marijinim imenom. Želja sv. Cerkve je, da jih pridno rabiš, n. pr.: „Gospod Jezus, usmili se me!“ „Marija, pomagaj mi!“ zraven pa tudi marljivo delaj, da te hudič nikedar ne najde brez dela. V stoječi vodi se zaredi golazen, v lenobi hudobni duh največ duš vlovi. Ko je sv. Anton prišel v puščavo, se je noč in dan pečal le z molitvijo. Toda kmalu na molitvi ni imel več veselja, skušnjave so ga hudo obdelavale. Prosil je Boga pomoči. Enkrat vidi v spanju moža, ki je zdaj kleče molil, zdaj zopet vstal in pletel košek. Molitev in delo sta se neprestano vrstila. Ko se Anton iz spanja prebudi, mu je bilo hitro jasno, kakšen je pomen teh sanj. Od tega časa naprej sv. Anton ni samo molil, ampak tudi delal. — Skušnjave so nadalje zgubivale na svoji moči in sv. Anton se je zopet čutil srečnega. Od tod njegov rek do učencev: Moli in delaj!“ (Spirago Beisp. S. str. 526.)

Če je pa bila kedaj skušnjava močnejša kot odpor tvoje duše in padeč v greh gotov, nikaker ne pusti vnmara zdihljajev, zakaj en sam globok zdihljaj te že more spraviti z Bogom.

H koncu tega odstavka vrzimo še en pogled na blagega škofa Slomška, kako očetovsko lepo opominjajo našo slovensko mladino k rabi srčnih zdihljajev; pišejo namreč: „Jezusa svet spomin vedno ali ves čas v mislih imej in njega nikoli ne pozabi. — Vsako jutro naj bo on prva tvoja misel, da

bo prvina mladega dne njemu posvečena. Hitro ko vstaneš, se pokrižaj, in ga pozdravi rekoč: „Hvaljen Jezus moj, ki si vároval me nocoj!“ Vsaki večer, preden se vležeš, se pokrižaj in se njemu priporoči rekoč: „Ljubi Jezus! lepo te zahvalim za vse dobrote, ki sem jih danes od tebe dobila. Tudi noč prihodnjo ne zapusti me, in odpusti mi, kar sem zagrešila. Daj mi sladko spati, v jutro zdravi vstati, in spet veselo iti na svoje delo“ (Kršč. Dev. str. 56).

4. Srčni zdihljaji čez dan.

1. Ko se zjutraj zbudiš in vstajaš, moreš tako govoriti: „Bog, moj Bog, k tebi čujem z jutranjim svitom“ (Ps. 62) ali pa: „Jezus, Marija, Jožef, vam podarim svoje srce in svojo dušo.“

2. Ko ležeš zvečer v posteljo, je prav primeren zdihljaj umirajočega Zveličarja: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“

3. Kedar slišiš uro biti po dnevu ali po noči, se spomni, da bo ena izmed teh tvoja zadnja in po nasvetu sv. Alfonza izmoli zdravamarijo ali pa: „Jezus, Marija, Jožef, stojte mi na strani v zadnjem boju!“

4. Pred jedjo in med jedjo, da si ohraniš sveto zmernost, misli na besede sv. pisma: „Nebeško kraljestvo ni jed in pijača“, ali na besede sv. Pavla: „Ali jeste ali pijete ali kaj družega delate, vse delajte v čast božjo.“

5. Ob hudih skušnjavah, kaker smo že rekli, imej vedno pripravljene zdihljaje, ki so v zvezi z Jezusovim ali Marijinim imenom, katere ponavljaj toliko časa, da skušnjava mine. Če se zvesto držiš tega pravila, boji prepričan, da v skušnjava popolnoma nisi privolil, ako je bila še tako huda in nadležna.

6. Kedar te tare jeza, nepotrpežljivost, sovražnost in celo maščevalnost do bližnjega, stopi v duhu k Jezusu in zdihni: „Jezus, krotki in iz srca ponižni, upodobi moje srce po svojem Srcu!“

7. Če si padel v premišljeni in prostovoljni greh, sramuj se svojega padca in moli: „Moj Jezus, usmiljenje!“ če je bil greh smrtni, zdihni v globokosti svojega srca: „Presladki Jezus, ne bodi mi sodnik ampak odrešenik!“

Če hočeš še več zdihljajev za druge priložnosti, jih dobiš na razpolago v vsakem boljšem molitveniku; prednost imajo tisti, ki so vzeti iz sv. pisma, ker so besede Sv. Duha. Veliko vrednost imajo tudi one hipne molitvice, ki so jih rabili svetniki, in katere je sv. Cerkev obdarovala z odpustki. Vedi pa, če hočeš odpustkov deležen postati ti in po tebi duše v vicah, moraš biti v milosti božji; zato obudi večkrat popolno kesanje.

V. Kako naj rabimo srčne zdihljaje?

Ni dosti le rabiti srčne zdihljaje, temveč jih je treba tudi prav rabiti. Mojstri notranjega življenja naštevajo več takih pripomočkov; mi navedemo zlasti tele:

1. Sv. Krizostom je prepričan, da ne more nihče z Bogom tako občevati, kaker se spodobi, če ne pomaga Sv. Duh. Sv. Duh je učitelj prave molitve,

njega je v prvi vrsti treba prositi za razsvetljenje, da bi znali srčne zdihljaje v pravem času in na pravem kraju rabiti.

2. Pri rabi srčnih zdihljajev ne bodimo nemarni in površni, tudi jih ne izgovarjamo samo iz gole navade, mariveč pazljivo in prisrčno. — Na škodo bi utegnili biti tistim, ki bi se preveč in predolgo v njih mudili. Zato svetuje p. David iz Ausburga ta način molitve gojiti večkrat, toda na kratko in brez napora, tako da se z ene strani ohrani vaja v občevanju z Bogom, z druge strani pa prizanašamo našim močem, ker so te molitvice kratke in lahke.

3. Z rabo teh molitvic obnovimo vselej tudi spomin na božjo pričujočnost. Kaker namreč spomin na božjo pričujočnost veliko pomaga priti do pobožnih misli in po njih do srčnih zdihljajev, tako tudi zdihljaji kristjana ohranjujejo pri spominu na povsod pričujočega Boga.

4. Vsem tistim, ki so v tej pobožni vaji že bolj udomačeni, svetujejo duhovni vodniki, naj jih prav pridno goje pri premišljevanju, ker še le ti storijo iz premišljevanja molitev. Kedor se jih pa hoče pri premišljevanju z lehkoto posluževati, naj jih vsaki dan marljivo in pazljivo izgovarja, ker drugače mu pri premišljevanju ne bodo prišli na pamet, kaker bi bilo primerno. — Ni se ti pa bati, da bi se pri toliki rabi tvoj verski čut obrabil. Na človekove čute res lahko z vedno rabo zgubijo svojo moč dišave; pri nebeških rečeh pa imamo, pravi sv. Gregorij „to neprecenljivo korist, da jih tem bolj vzljubimo, čim bolj jih okušamo, in jih tem bolj okušamo, čim bolj se v njih vadimo.“

5. Začetnikom v tej nežni pobožnosti svetujemo, naj se ne strašijo malega truda, preden se privadijo tega načina molitve. Vsak začetek je težak, le po vstrajni vaji se človek povspne do mojstra in stori velik korak naprej v kršč. popolnosti.

S tem končamo razpravo o srčnih zdihljajih ali hipnih molitvicah, ki smo jih postavili kot peto sredstvo krščanske popolnosti. Na videz se zdi, kaker da bi bila ta pobožna vaja bolj neznatnega pomena, a v resnici ni tako; priča nam je življenje svetnikov, ki je vse prežeto takih malih in srčnih molitvic. Ker se o njih redkokedaj čuje in še bolj redko bere, jih mnogi, drugače dobri kristjani, omalovažujejo; toda oni goreči kristjani, ki jih s pridom rabijo, so trdno uverjeni, da več vsebujejo, kaker kaže videz. In med te goreče kristjane, dragi bravec Cvetja, se uvrsti tudi ti!

P. MAVRICIJ O. CAP.

Skrb tretjerednikov za dobro stvar.

(Vodilo II. 8).

ekateri tretjeredniki mislijo, da popolnoma zadostuje, ako žive sami za se bogoljubno in pobožno ter skrbе za zveličanje svoje lastne duše, za druge pa da se jim ni treba nič meniti. Tako naziranje je napačno, ker vodilo naravnost povdarja (II. 8), naj si tretjeredniki prizadevajo pospeševati pobožnost in vse, kar je dobrega. Sv. Frančišek je skrbel za svoje lastno zveličanje, pa se je tudi mnogo trudil za čast božjo in za zveličanje in blager svojega bližnjega. Tako naj bodo tudi tretjeredniki povsod zraven, kjerkoli gre za čast božjo in za blager človeštva. Sodelujejo naj pri vseh dobrih delih, zlasti pa naj skrbе za uboge in bolnike, podpirajo naj katoliška društva in ustanove ter naj z apostolsko gorečnostjo delajo za ohranitev in širjenje sv. vere. To so stvari, ki so v današnjih časih zelo važne in podpore zelo potrebne.

Tretjeredniki naj torej delajo in skrbе:

1. Za uboge in bolnike.

Mej vsemi dobrimi deli, ki naj jih tretjeredniki pospešujejo in podpirajo morajo zavzemati prvo mesto dela krščanske ljubezni. Posebno moramo ljubiti tiste, ki so naše ljubezni, pomoči in podpore najbolj potrebni, ti so: obubožani člani tretjega reda, potem zapuščeni in zanemarjeni otroci, slepci, pohabljeni, ubogi in bolniki. Kristus je trpečim in zapuščenim izkazoval največ ljubezni in dobrot, z ubogimi in bolniki je imel največ sočutja in jih je imenoval svoje brate. „Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili“ (Mt. 25. 40). Ako hočemo Kristusu napraviti veselje, moramo imeti z ubogimi in bolniki pristrčno sočutje in usmiljenje, moramo jim po svojih močeh tudi pomagati; ljubezen brez dejanj je namreč prazna in brez vrednosti. Zato nas sv. Janez evangelist opominja: „Otročiči moji, ne ljubimo z besedo in jezikom, ampak v dejanju in resnici“ (I. Jan. 3, 18).

Žalibog, da imajo nekateri kristijani le malo zmisla za dela krščanske ljubezni. Če pa nekateri kristijani tako radi pozabljajo na to svojo najmenitnišo dolžnost, naj se pa tretjeredniki tembolj posvetijo delom krščanske ljubezni. Priložnosti za to je dovolj, ker je povsod dosti ubogih in trpečih, katerim je treba lajšati njihovo grenko usodo. Mnogo je sirot brez očeta in matere, za katere je treba skrbeti in jih obvarovati pred telesno in dušno propalostjo. Če se jih nihče drugi ne usmili, naj se jih usmilijo vsaj tretjeredniki. Mnogo je tudi ubogih, ki si sami ne morejo zaslužiti vsakidanjega kruha in so navezani na tujo pomoč. Tretjeredniki naj pomagajo, koliker dopuščajo njih premoženjske razmere. Prav posebno pa so potrebni pomoči in tolažbe zapuščeni bolniki, katerim njihovi domači ali ne morejo ali ne znajo, ali pa nočejo potreči. Tu se naj žrtvujejo tretjerednice iz bližnje oko-

lice; v prostem času naj obišejo bolnike, jim ljubeznivo postrežejo in jih s prijazno besedo potolažijo.

Skrb za uboge in bolnike tiste skupščine mora biti najpoglavitniša naloga posameznih skupščin in tudi vsakega posameznega tretjerednika posebej. Dobrodelnost, izvirajoča iz krščanske ljubezni, je prvo in najimunitniše dobro delo, za katero se morajo tretjeredniki zelo zajemati. S tem si lahko pridobijo velik ugled in mnogo spoštovanja pri ljudeh. Če bi kateri tretjerednik ne imel nič srca za uboge in bolnike in nobenega zmisla za dobrodelnost, bi takega ne mogli prištevati k dobrim tretjerednikom.

Blagor vsem tistim tretjerednikom, ki pridno izvršujejo dela krščanske ljubezni. Na smrtni postelji se bodo sè sladko zavestjo spominjali vseh dobrih del potolaženih src in otrtih solz. Sè zaupanjem bodo stopili pred večnega Sodnika; njihova dobra dela jih bodo spremljala na sodbo in jih tamkaj zagovarjala. Takim tretjerednikom bo na sodnji dan rekel božji Zveličar: „Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta, prejmite kraljestvo, ki vam je pripravljeno od začetka sveta! Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; popotnik sem bil in ste me sprejeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolan sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste k meni prišli . . . Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili“ (Mt. 25, 34—41).

Nadalje naj tretjeredniki podpirajo:

2. Katoliška društva in katoliško stranko.

Kaker za bolnike in uboge, tako naj se tretjeredniki zajemljejo tudi za krščanske ustanove in katoliške organizacije.

V sedanjih razmerah so organizacije za razne sloje potrebne, zlasti pa organizacije za mladino. O tem nihče ne dvoji. Nespametno in času neprimerno bi bilo, ako bi tretjeredniki nasprotovali kaki krščanski organizaciji ali kateremukoli katoliškemu društvu. Papež Pij X. naročajo tretjerednikom „da se tovarištva tretjerednikov ko taka v držaljske ali čisto gospodarske zadeve nikaker ne smejo mešati . . . velike zasluge si bodo pa pridobili, če bodo vsak posebej h katoliškim društvom pristopali . . .“ (8. sept. 1912).

Tretjeredniki naj ne nasprotujejo katoliškim organizacijam, ampak naj ž njimi sodelujejo in jih po svojih močeh podpirajo. Dobro bi celo bilo, da bi tretjeredniki pristopali h krščanskim organizacijam, kjer bi sè svojim vplivom delali na to, da bodo naša katoliška društva zares katoliška, ne le po imenu, ampak tudi v ravnanju in delovanju. Pri vsaki katoliški organizaciji je krščansko prepričanje in krščansko življenje prvi pogoj in temeljna podlaga. Katoliška društva, ki hočejo res zaslužiti katoliško ime, ne smejo delati istih napak, katere grajamo in obsojamo pri katoliškim načelom nasprotnih organizacijah. Če bi kako katoliško društvo odvrčalo in zadrževalo ljudi od cerkve in božje službe, ali celo dajalo priliko k pijančevanju in drugim nerednostim, ter jih ne bi navajalo k čednostnemu in poštenemu življenju, potem bi bilo tako društvo katoliško le po imenu, ne pa v resnici.

Katoliška načela povdarjati je dobro, še bolje in edino pravo je, po njih živeti. Če se življenje članov kateregakoli društva ne vjema z načeli, kaj pomaga? Če člani katoliških društev niso kaker bi morali biti, potem najboljši stariši ne morejo pustiti svojim otrokom hoditi v društvo, ker se zanje po pravici boje, da bi se pokvarili in pohujšali. Če je v društvu vsaka prireditev taka, da se vjema z načeli sv. vere, če društvo ne daje nobene priložnosti za ponočevanje ali kaj sličnega, če društvo navaja svoje člane k pobožnemu, čistemu in treznemu življenju, potem ima ugled pri ljudeh in ima znak katoličanov na sebi.

Tretjeredniki imajo torej važno nalogo, da skrbijo zato, da se ne ugnjezdijo v katoliška društva in katoliške organizacije posvetni duh, da ne bodo naša društva in naše organizacije prirejale svojih prireditev in sestankov po noči, da ne bodo društva postala bližnja grešna priložnost za mladino, da ne bodo popivali, ampak da bo vladal v naših društvih in organizacijah pravi in resnični verski duh in pristno katoliško življenje. Tretjeredniki bodo pri društvu vzbujali zavest, da je glavni namen naših društev izobrazba duha in vzgoja srca, ne pa veselice in zabave. Prav posebno naj pa tretjeredniki delajo na to, da bodo člani katoliških društev pogosto prejemali sv. zakramente in se pridno vdeleževali skupne službe božje. Najlaglje bodo to dosegli, ako jih pridobijo za tretji red sv. Frančiška. Ravno v društvu je najlepša priložnost, da agitirajo in pridobivajo nove člane za tretji red. Papež Benedikt XV. je v svoji okrožnici (6. I. 1921) izrazil željo, naj bi člani katoliških društev bili tudi člani tretjega reda. Papeževe želje bi morala katoliška društva bolj upoštevati kaker so jih do sedaj. Če člani katoliških društev ne marajo nič slišati o tretjem redu ali se morda iz njega celo norčujejo, je to za nje zelo slabo znamenje. Po pravici moramo dvojiti o njihovem katoliškem prepričanju. Na take katoličane se ne moremo zanesti; pri prvi priliki bodo katoliški stvari obrnili hrbet. Katoliška društva bodo tedaj zares katoliška, ako bodo njihovi člani v obilnem številu tudi v tretjem redu ali ga bodo po želji Benedikta XV. podpirala.

V sedanjem času imamo poleg različnih društev tudi razne politične stranke. Tretji red se ne peča s politikom. Vender bi bilo napačno, če bi kedo iz tega sklepal, da tretji red morda odteguje svoje člane političnemu delu. Nikaker ne! Tretji red naravnost navaja svoje ude, naj skrbijo za člane svojega reda in delajo za splošno korist cele dežele in cele države, kar je pravzaprav sveta dolžnost vsakega kristjana in vsakega dobrega državljana.

Delovanje za javni blager in splošno korist je pa v naših časih večinoma organizirano v političnih strankah. Zato tudi tretjerednikom ne preostaja drugega, kaker da se pridružijo politični stranki, in sicer tisti, ki spoznava in zastopa krščanska načela in se poteguje za pravice sv. Cerkve, to se pravi: tretjerednik mora pripadati h katoliški stranki. Tretjeredniki so torej dolžni sodelovati v katoliški stranki, jo z besedo in dejanjem podpirati, za njo modro in previdno delati in ob času volitev za njo glasovati. Le na ta način je mogoče preprečiti slabo vladanje, slabo gospodarjenje in proticerkveno rav-

nanje v državi. Ako se kateri katoličan izneveri katoliški stranki greši, ker bi s tem pomagal hudobiji zmagovati.

Slednjič naj tretjeredniki delajo:

3. Za ohranitev in širjenje sv. vere.

Najbolj važna in dobra stvar pa je delo za ohranitev in razširjenje sv. vere. Vera je naša tolažba v križih in težavah življenja in sladko upanje v smrti. Vera je naš največji zaklad na zemlji. Zato je ohranitev in širjenje vere važna zadeva, kateri naj tretjeredniki posvetijo vso pozornost.

Ako pa hočejo tretjeredniki storiti kaj za ohranitev in razširjenje sv. vere, je potrebno, da skrbe po svojih močeh za vzgojo duhovskega naraščaja. Z duhovniki vera raste ali pada. Brez duhovnikov ni ne sv. maše, ne sv. zakramentov, ne pridig in sploh nobenih verskih vaj. Vera in duhovnik sta v tako tesni zvezi, da si enega brez drugega ne moremo misliti. Kedor hoče za vero kaj storiti, mora skrbeti za duhovnike.

Pred vsem je treba skrbeti za domače kraje, da bodo imeli vsaj toliko duhovnikov, koliker jih neobhodno potrebujemo. Zadnji čas se je začelo v naši domovini število duhovnikov krčiti. Na Slovenskem pride sedaj na enega duhovnika nekaj nad 1000, na Hrvaškem pa približno 3000 duš. Ako bi število duhovnikov še bolj padlo, je nevarnost, da bi marisikje sploh ne imeli nobenega dušnega pastirja, drugod bi bili pa dušni pastirji tako preobloženi z delom, da bi ne bilo mogoče zadostno poskrbeti za zveličanje neumrjočih duš. Vsi dobri kristijani, zlasti pa tretjeredniki so dolžni skrbeti za duhovniški naraščaj. Vsaka tretjeredna skupščina naj bi zbirala milodare za podporo tistih dijakov, ki imajo poklic za duhovski in redovni stan. Na ta način bi bilo mogoče pomagati nadarjenim dečkom, ki bi drugače nikedar ne prišli v šolo, ker jih stariši sami ne morejo vzdrževati in za duhovnike ali redovnike vzgojiti dati.

Gotovo je hvalevredno in bogoljubno delo, nabirati denar za misijone v paganskih deželah. Toda najprej moramo skrbeti, da v naših domačih krajih ne bomo brez duhovnikov. Res, potrebno je poganom prižigati luč sv. vere, toda še bolj potrebno je skrbeti, da nam ta luč doma ne ugasne. Vsaka mati tretjerednica naj bi smatrala za svojo največjo čast in srečo in si štela v svoj poseben ponos, ako zamore domovini vzgojiti in pokloniti dobrega duhovnika ali pobožnega redovnika.

Kedar bo dobro preskrbljeno za ohranitev vere v naših domačih krajih, moramo pomagati tudi ubogim paganom in drugim nevernikom, da bo tudi njim zasijala luč sv. vere. Sedaj je na svetu še tisoč milijonov paganov, pa le nekaj nad tristo milijonov katoličanov. In vender so vsi poklicani v božje kraljestvo, vsi bi naj postali deležni dobrot in milosti Kristusove vere. K temu so dolžni pripomoči vsi kristijani, pa tudi tretjeredniki.

Misijonski časopisi poročajo, da bi bilo sedaj mogoče mnogo doseči za pokristjenje paganov, ako bi bilo več misijonarjev na razpolago. V prvi vrsti je namreč za razširjevanje vere treba ljudi, treba je misijonarjev. Največ

stori za misijone tisti, ki pomaga in sodeluje, da se vzgajajo misijonarji. Podpiranje vseh tistih zavodov in samostanov, kjer se vzgajajo oznanjevalci sv. vere, je pred Bogom velezaslužno delo.

Opomin redovnega vodila, naj tretjeredniki pospešujejo vse, kar je dobrega, nam jasno pove, da mora vsak tretjerednik poleg pobožnih vaj opravljati tudi druga dobra dela. Prav posebno pa naj tretjeredniki skrbe za uboge in bolnike, za katoliška društva in katoliško stranko in pa za ohranitev in razširjenje sv. vere. Če bi se vsi tretjeredniki zavedali svoje vzvišene naloge, bi lahko mnogo, mnogo dobrega storili in pridobili tretjemu redu splošen ugled. Potem bi bili ljudje prisiljeni tretji red spoštovati in ceniti. Tudi v tem mora biti tretji red ena najlepših in najbolj plodonosnih organizacij katoliške Cerkve.

Obhajanje sedme stoletnice smrti sv. Frančiška v Asizu.

(Splošni načrt.)

Oncem lanskega leta (27. dec.) so se zbrali duhovni, redovni in svetni gospodje v Asizu in so določili, da bodo obhajali sedmo stoletnico Frančiškove smrti po sledečem načrtu:

Dne 1. avgusta (nedelja) bo zjutraj slovesna škofova sv. maša v škofijski cerkvi, zvečer istega dne bodo šli redovniki in narod v procesiji iz frančišk. bazilike k porcijunkuli ter bodo začeli jubilejno leto po nekedanji stari navadi.

11. avg. je praznik zaščitnika asiškega, katerega bodo praznovali kaker je bila v starih časih navada.

12. avg. je praznik sv. Klare, najzvestejše nasledovavke Frančiškove, ki je sejala seme čednostnega življenja v ženska srca. Ta dan bodo slovesno praznovali.

Meseca september in oktober bo ta jedro in središče vsega praznovanja.

V septembru bo prvi teden posvečen Frančiškovi vrnitvi v Asiz, kaker je popisana v „Ogledalu popolnosti“, drugi teden Frančiškovi sončni pesmi, tretji njegovim ranam, četrti zadnjim dogodkom umirajočega Frančiška.

3. okt. bodo v baziliki Marije angeljske, kjer je porcijunkulska kapela in celica, v kateri je Fr. umrl — tu bodo slovesno obhajali spomin Fr. smrti, dne 4. okt. pa v Fr. trojni baziliki, kjer je pokopan. V nedeljo 10. okt. se bodo v cerkvi sv. Klare posebno spominjali Fr. pogreba, naslednji trije tedni bodo pa posvečeni Frančiškovim čednostim: uboštvu, ponižnosti in srčnosti.

To bo prvi in poglobitni del, drugi bo pa segal od novembra 1926 do porcijukule 1927. Za ta čas so določili, da bodo v Asizu obhajali: v božiču jaslice, na svečnico Frančiškovo zaroko z uboštvom in slovo od sveta, na

cvetno nedeljo Frančiškovo pridiganje in preobleko sv. Klare, na vnebohod Frančiškovo ljubezen do stvari, v binokostih Frančiškova zborovanja in misijone, 22. junija (občinski praznik) junaštvo sv. Klare, za sklep bo pa praznovanje tretjega reda. — Bolj natančne načrte za posamezna praznovanja bodo posebej določili, vendar je pa že sedaj gotovo, da bo v oktobru oratorij, ki ga je za sedemstoletnico vglasbil g. Refič, spomladi 1927 bo pa razstava frančiškanske umetnosti. Ob raznih zgodovinskih dogodkih bodo posebej vzbujali in širili misijonsko delo in pospeševali spoznanje Svete Dežele, katere variji so frančiškani že 700 let.

S tem smo na kratko povedali, kaj nameravajo napraviti v Asizu in po Italiji.

Kaj pa bomo priredili v Sloveniji? Natančnega načrta še nimamo, ker ga bodo določili naši višji, svoje misli smo pa že povedali v zadnjem zvezku in smo jim v tem dali bolj jasno obliko — glej ovitek tega zvezka str. 2.

P. ADOLF ČADEŽ.

Spomini iz misijonskega življenja.

(Dalje.)

Pot iz Carigrada v domovino.

rhovnemu predstojniku sem takoj pojasnil spremembe v bolnici in ga prosil za dovoljenje, da se smem vrniti v domovino in spotoma obiskati Rim. Dovolil mi je obojno, toda dovoljenje, da smem obiskati Rim, sem dobil le s težavo.

Najbližja pot iz Carigrada v Rim je po morju. Glavno pristanišče za Rim je Napolj. Zvezo po morju med Carigradom in Napoljem pa imajo francoske, laške in nemške ladje.

Kakšno ladjo naj torej vzamem? Že sem mislil vzeti laško, kar zvem, da so potne cene na nemških ladjah nekoliko nižje, kaker na drugih.

Pred svetovno vojsko so imeli parobrodi za potnike navadno tri razrede. Prvi in drugi razred sta imela kabine, (male izbe), tretji razred pa ne; potniki tega razreda so spali kar na krovu ladje in po hodnikih med kabinami. Nemške ladje pa, ki so vozile med Carigradom in Napoljem so imele prvi, tretji in četrti razred; prvi in tretji sta imela kabine, četrti je bil brez njih, drugega razreda pa sploh ni bilo.

Ko sem vprašal na nemški ladji za razmere in cene tretjega razreda, so mi rekli, da je na nemških ladjah tretji razred to, kar je na drugih drugi, samo da je hrana nekoliko slabša. Ker sem videl, da je tretji razred na nemških ladjah veliko cenejši, ko drugi na italijanskih in ker sem bil dobil zagotovilo, da bom celo pot popolnoma sam v kabini, sem vzel vozni list za tretji razred na nemški ladji.

Dne 16. avgusta, dan po Vel. Šmarnu, sem se poslavljaj od samostanske družine v Carigradu, kjer sem preživel dve leti tako prijetni in zajemljivi, da na nje še vedno z veseljem mislim. Ko sem se poslavljaj od družine, takrat sem šele prav spoznal, kako zelo so me vsi v samostanu radi imeli, stari in mladi, patri in bratje. Mlajši patri so me spremili na ladjo in so se solznih oči poslavljajali zagotavljaaje, da me bodo obiskali, če bo le mogoče v Gorici, kamor sem bil namenjen; predstojnik carigrajskega misijona mi je še veliko let večkrat kaj pisal in me vabil, naj se vrnem nazaj. Zakaj pa to omenjam? Dragi bravec, vedi, da se v začetku v Carigradu z družino nisem razumel.

Ne dolgo po prihodu v Carigrad sem bil skorej sè vsemi mlajšimi v samostanski družini navskriž. Ta dan me je razžalil Italijan, ker mi je, po mojem mnenju, odgovoril neolikano, drugi dan sem zameril Francozu, ker se mi je zdel ošaben. Tretji dan sem bil nevoljen na Holandca, ker je bil po mojem prepričanju neodkritosrčen. Četrti dan sem po strani gledal fratra Malteza, ker po mojih mislih ni poznal v govorjenju nobene dostojnosti in je vpil, kaker pastir nad živino.

Naj povem, da so ljudje toliko glasnejši, koliker bolj proti jugu živijo. Koliker bolj je toplo, toliko bolj na široko odpirajo usta pri govorjenju, toliko bolj živi so v kretanju, toliko bolj glasni v družbi.

V Carigradu sem imel učitelja za italijanščino. Prvo pravilo, ki mi ga je dal, je bilo: Kedar govorite italijansko, odprite usta na široko in govorite glasno, to je italijansko.

Ko poslušen učenec sem usta res na široko odpiral, kolikor sem mogel, zeval sem, da se mi je samemu nespametno zdelo, pa resnica je, da mi je italijanščina šla prav hitro v glavo. O kako bi bil moral še le odpirati usta in nategovati grlo, ke bi se bil hotel dobro naučiti arabsko!

Popolnoma nasprotni Arabcem na jugu so Angleži na severu. Tem se pri govorjenju ne ljubi odpirati ust, in če že morajo govoriti, brusijo samo jezik med zobmi in ustnicami, pač pa debelo gledajo in z glavo kimajo, da človek, ki ž njimi govori, večkrat res ne ve, kaj hočejo. Arabec zeva, vpije, z rokami maha, kaker da bi bil ob pamet, Anglež pa kima, se leno naslanja, roke v žepe tišči in debelo gleda, kaker da bi te hotel z očmi požreti. To sem omenil le mimogrede.

Torej z družino sem slabo izhajal. Tožil sicer nisem nikomer, pač pa sem si svoje mislil, to je, da vsi ti ljudje, s katerimi skupaj živim, nimajo nobene olike. Najboljše je, sem rekel sam pri sebi, da se ne menim za nje, saj jih ne potrebujem. Pozdravljaj sem sicer vsakega, kaker se mora v olikani družini, toda njih družbe nisem iskal in sem hodil po svojih opravilih. Živel sem v družini, kaker tujec v gostilni.

Približno čez mesec dni po prihodu me samostanski predstojnik k sebi pokliče. Mož je bil tudi predstojnik celega frančiškanskega carigrajskega misijona, to je, treh samostanov in šest manjših misijonskih hiš.

„Slišite, mi pravi prijazno, vidim, da ste popolnoma tuji v naši družini. Z drugimi le malo občujete. Gotovo pri nas veliko trpite. Povejte, kaj je temu vzrok?“

„Jaz popolnoma nič ne trpim“, mu odvrnem. „Dela imam dovolj in čas mi hitro mine. Dopoldne grem v bolnico, potem se učim, popoldne grem pogledat po mestu, kaker ste mi dovolili. K skupnim molitvam in pobožnostim vedno prihajam, kaker sami veste. Če z drugimi ne gre vse gladko, bo vzrok, da smo različnega značaja. Sčasoma se bomo že navadili drug na drugega.“

„Če je tako, je dobro,“ pravi predstojnik in me odpusti.

Napetosti mej nami pa se niso zboljšale.

Čez nekaj časa me predstojnik zopet k sebi pokliče in pravi:

„Vi se ne razumete z mlajšimi v samostanu. Vi ste vedno popolnoma sami in skorej z nikomer ne občujete. To ni dobro. Vidim, da ste zelo težko med nami. Povejte mi odkrito, kaj je temu vzrok?“

„Pred vsem povem, da nisem težko tukaj. Storim, kar imam storiti in tega ni veliko. Za druge v samostanu pa ni moja skrb. Če drugi niso z menoj zadovoljni, nisem jaz kriv. Drugi meni ne gredo posebno na roko, to sami vidite, torej tudi jaz nimam posebnih dolžnosti do njih. Pač pa prosim, da bi mi povedali, če ste Vi z menoj zadovoljni?“

„Kar mene tiče“, mi odgovori predstojnik, „sem z Vami zadovoljen. O drugem pa bomo že še govorili.“

S temi besedami je bilo moje zaslišanje končano.

Kaj je moj predstojnik govoril z mojimi sobrati, tega ne vem. Toda bratovska ljubezen v samostanu ni rastla. Z mlajšimi v samostanu sem govoril vedno manj, rekel bi, na zadnje skorej nič; hodil sem svojo pot. Bil sem vedno sam. Kaj bo iz tega, po tem nisem vprašal ne sebe ne drugih.

Nekega dne pokliče predstojnik v svojo celico nas mlajše patre vse in enemu izmed nas, nekemu Italijanu, reče:

„Jutri odpotujete Vi v Smirno, na novo službo. Tukaj imate pismo, ki Vam odkazuje novo službo, potni list in denar za pot. Vzrok prestave je, ker se s p. Adolfom ne razumete.“

Na to se obrne na nekega drugega izmed nas rekoč:

„Čez štirinajst dni boste odpotovali Vi, če ne bo hitro miru v hiši. Za zdaj pa pojdite vsak po svojem opravilu!“

S temi besedami nas je odpustil.

To je bila kratka, pa izdatna pridiga. Še meni je šla do srca. Začel sem misliti, ali sem res tako nedolžen, kakršnega sem se delal. Spoznal sem, da nisem. Šel sem takoj k predstojniku in sem odkrito priznal, da sem tudi jaz kriv. Poprosil sem za prestavljenega Italijana, naj bi še ostal v Carigradu.

„Kar sem rekel, sem rekel,“ je odgovoril predstojnik in me je odslovil. Ko grem od predstojnika, srečam drugega, ki je bil v nevarnosti. Lepo ga nagovorim in glejte, na mestu je bilo vse poravnano!

Za naprej je bilo v družini vse drugače. Razumeli smo se tako, da si lepšega življenja in večje bratovske ljubezni v družini ne morete misliti.

Kedo pa je bil kriv, da se poprej nismo razumeli?

Nekoliko vsi, precej veliko pa ravno jaz?

Južni ljudje so vroče krvi in hitri. Kar ima kedo na srcu, ima tudi že na jeziku. Ne premišljuje dolgo in ne polaga vsake besedice na zlato tehtnico. Mesto, da bi bil jaz zadovoljen, da mi je Italijan na mah in po pravici v obraz povedal, kar je mislil in zraven nič hudega nameraval, sem mu jaz to, kar ni bilo nič hudega, k večjemu je bilo nepremišljeno, za zlo vzela, ga obsodil, se ga izogibal in se grdo držal. Zdaj razumem, da je bila, rekel bi, otroška italijanska duša v zadregi in po pravici užaljena.

Resnično je, da smo navadno sami krivi, če z drugimi ne živimo v ljubezni.

Kasneje sem z Italijani, Francozi, Angleži, Španci, Arabci in še z mnogimi drugimi, kjerkoli sem že bil, izvrstno izhajal, ker sem imel v Carigradu res dobro šolo in zelo previdnega predstojnika.

Težko sem se ločil v Carigradu od družine in od mesta.

Na obrežju so me pozdravljali sobratje, v ozadju pa se je dvigalo prekrasno mesto. Dasi nisem preveč rahločuten, vendar se mi je milo storilo, ko sem mislil: Vse te naravne lepote ne boš nikoli več videl. Z Bogom, Carigrad, imam te še vedno pred očmi, kakor pred dvajsetimi leti!

Iz Carigrada v Smirno.

Ladja, na kateri sem se vozil, se je imenovala Pera. Nova ni bila več. Vozila je poprej mej Hamburgom in Njujorkom. Za vožnjo mej Evropo in Ameriko je bila že premajhina, zato so jo poslali v Sredozemsko morje, kjer je ena največjih; za njeno poprejšnjo službo so naredili novo in večjo. Ker je nastopila novo službo, so ji dali tudi novo ime. Zdaj je prišla iz Odese na Ruskem in je šla v Marsej na Francosko; od tam pa se bo zopet vrnila po ravno isti poti nazaj v Črno morje. Z blagom je zelo obložena, ker se globoko potaplja v morje.

Vsaka ladja ima različne barve. Najnižji del ladje je zunaj navadno črno pobarvan. Ta barva kaže, kolika je najmanjša dovoljena teža ladje. Če ima ladja premalo blaga, jo morajo napolniti s čemerkoli, če ni drugače, spuste med dvojno dno ladje vode v toliki meri, da doseže potrebno težo. Če bi parobrod ne imel potrebne globočine, bi vijak ne mogel prijematí v vodo in jo gnati naprej, bila bi pa ladja tudi v nevarnosti, da bi se prevrnila.

Srednji del ladje je pobarvan navadno erdeče. Ta barva kaže, koliko smejo ladjo obložiti. Če se ladja globokeje potopi v vodo, kakor kaže erdeči pas, je ladja preobložena in je nevarno da se potopi; zato je prepovedano oblagati jo čez erdeči pas.

Gornji del ladje, ki je zunaj vode, je pobarvan navadno črno. Le vojne ladje so navadno sivo pobarvane. Dimniki parobrodov imajo raznovrste barve, različne pasove in razna znamenja, ki že na daleč kažejo, h kateri parobrodni družbi pripadajo.

Na obeh koncih ladje so velike številke, ki kažejo, koliko čevljev globoko vozi ladja. Zaznamovano je na čevlje, ker je bilo pred svetovno vojsko

polovica vseh ladji na svetu angleških; Angleži pa računajo še vse na čevlje in ne na metre.

Naša Pera je bila last nemške družbe „Levante linije“, ki ima svoj sedež v Hamburgu. To pot je bila naložena tako polno, da je bila vsa erdeča barva pod vodo, torej je bila naložena do vrha ali še malo čez.

Potnikov nas je bilo malo. V prvem razredu jih je bilo nekaj več, v tretjem pa razen mene samo še ena družina; ta pa je bila številna: oče in mati, ki sta imela sè seboj tri sinove in eno hčer, ti pa so bili že vsi oženjeni in so razen enega para imeli že vsi otroke. Vseh je bilo, če se prav spominjam, 28 duš. Bili so Nemci naseljeni na Ruskem; tega leta so bežali pred pogromi, to je, pred puntom, ki je bil nastal na Ruskem po japonski vojski. Družina je bila zelo bogata. Imeli so ob Volgi velikanska posestva in lastne tovarne. Nižjo šolo so imeli doma in sicer nemško, v višje pa so svoje otroke pošiljali na Nemško. Govorili so enako gladko nemško in rusko. Bili so zelo priprosti, uljudni in zgovorni. Ker ni bilo družih ljudi v tem razredu, smo bili po dnevu navadno skupaj na krovu.

Iz Carigrada do Napolja smo se vozili trinajst dni. Pot smo pretrgali v Smirni za dobra dva dni, v Pireju pa za en dan.

Prišla je nedelja. Nemška družina se je zbrala polnoštevilno, mlado in staro, na krovu ladje. Posedli so kar na tla krova, na eno stran moški, na drugo ženske. Stari oče je bral iz sv. pisma, nato so peli in sicer prav krasno. To je bila njih nedeljska služba božja, ki je trajala kake pol ure.

Ko so bili končali pobožnost, se je stari oče zopet približal meni, ki sem v bližini opazoval njih molitev.

„Slišite, sem mu rekel, to petje pa ni nemško. Peli ste večglasno, kar pri Nemcih ni navada; pa tudi napevi niso nemški“.

„Imate prav“, pravi stari oče, „besede so nemške, napevi so pa ruski.“

„Oprostite, kakšne vere pa ste Vi in Vaša družina?“

„Mi smo anabaptisti,“ mi odgovori.

Znano mi je bilo iz cerkvene zgodovine, da so bili ob Lutrovem času na Nemškem anabaptisti, neka protestantska ločinka, toda mislil sem, da so že davno izumrli, ker so jih bili iz Nemčije izgnali in so jih tudi drugod preganjali. Da so bili nekateri zbežali na Rusko, tega nisem vedel.

„Kaj pa verujete in kako živite?“ ga vprašam.

„Mi verujemo, kar so verovali prvi kristjani, mi odgovori, in živimo vsi skupno kaker so živeli prvi kristjani. Imamo tudi vsi skupno premoženje, kaker so ga imeli Kristus in apostoli. Najstarejši izmed nas je hišna in duhovna glava družine. Ta ukazuje in gospodari, ta moli in uči, ta poroča in pokopava, ta sodi in kaznuje prav tako, kaker je delal očak Abraham in za njim njegovi sinovi do Kristusa. Mi posnemamo Kristusa in prve kristjane tudi v tem, da krščujemo le odrasle ljudi in ne otrok, ki še nimajo pameti. Mi krstimo ženina in nevesto pred poroko, da stopijo v zakon brez greha, popolnoma nedolžni, da začno na to popolnoma lepo novo življenje.“

„Res, to je prav lepo,“ mu pravim, „toda kako je to, da ste začeli posnemati prve kristjane še le pred 400 leti, ker ste se še le takrat ločili od rimske cerkve?“

„Mi se nismo nikoli ločili od prave cerkve,“ mi odvrne; „mi le popolnoma posnemamo prve kristjane.“

„Kako pa to, če popolnoma posnemate prve kristjane, da imate samo dva zakramenta, prvega in zadnjega, sv. krst in sv. zakon, prvi kristjani pa so jih imeli sedem? V tem ne posnemate prvih kristjanov.“

„Saj ni gotovo, da bi bili prvi kristjani imeli sedem zakramentov,“ pravi očak.

„Kako pa to, mu odgovorim, da imajo rimski katoličani, in Grki in Rusi in Kopti in Armenci in Sirci in še vsi drugi kristjani, ki so od prvih kristjanov prejeli sv. vero in še celo tisti kristjani, ki so se v prvih časih ločili od skupne cerkve, vsi sedem zakramentov, vi pa imate samo dva?“

„Jaz se s tem ne pečam, koliko zakramentov imajo drugi kristjani,“ mi odvrne, „mi se držimo naših očetov.“

„Prav lepo, mu odvrnem, vi se držite vaših očetov in imate dva zakramenta že 400 let, mi pa se držimo naših očetov in imamo sedem zakramentov že 1900 let, od Kristusa sem. Kaj pravite Vi k temu?“

V tem, ko sva imela sè starim očetom verske pogovore, se je približala ena izmed njegovih sneh, žena enega njegovih sinov, velika in močna ženska, kakršne še celo življenje nikoli nisem videl. Zdelo se mi je, da bi vtegnila biti, kaker Golijatova sestra, če je sploh katero imel. Hodila je po krovu ladje popolnoma bosa brez čevljev in brez nogavic; drugače pa je bila gosposko oblečena.

Vmešala se je takoj v najun pogovor, toda ne v verski, temuč obrnila je govorico na navadne stvari, kar je bilo nama obema prav, ker v verskih rečeh se pri najboljši volji nisva mogla vjemati.

„Kako je to, gospa, da ste bosi?“ jo vprašam.

„Čevlje nosim samo, kedar je mraz in če je taka družba, da sem prisiljena obuti čevlje. Tukaj na ladji v tem razredu se pa čutim popolnoma prosto. Zdi se mi, da sem kaker v domači hiši, tam namreč hodim vedno bosa. Da se vozimo v tem razredu in ne v prvem, je vzrok, ker imamo sè seboj veliko otrok, s katerimi je veliko lažje popotovati v tretjem kaker pa v prvem razredu in pa ker sem jaz prosila, zato da v tretjem razredu lahko bosa hodim; v prvem bi tega gotovo ne mogla. Tam bi morala bosa vedno čepeti v kabini, kjer je zame, ki sem velika, povsod premalo prostora ali pa celi dan nositi čevlje, kar bi mi bilo zelo težko. Obuta hoditi je za me silno hudo, ker me začno peči podplati, če pa bosa hodim, se prav dobro počutim.“

Ko je gospa odšla, sem vprašal starega očeta:

„Koliko pa je stara ta le Vaša sneha?“

„Stara je 32 let, pa že zdaj tehta 135 kilogramov; kaj še le bo, ko bo malo starejša! Pridna je zelo in dela celi ljubi dan in vendar se vedno le redi. Je mati šestero otrok in vendar na videz še tako mlada. Le to mi ni všeč, da je za celo glavo večja od mojega sina, če tudi ta ni majhin. Le glejte, kako je velika ob enem pa ravna ko smreka in prav nič se ji ne pozna, da je tako težka, da se vse pod njo šibi, kamerkoli le stopi. Ta bi

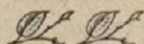
bila za kraljico! Vsi v družini jo imamo radi, ker ne pozna nobenega napačnega, kar je pri velikih ljudeh prav redka čednost, ker so navajeni druge gledati le iz višave.“

To in še marisikaj je stari oče pravil od svoje družine. Videlo se mu je, da je živel le za družino, kateri je bil svetna in duhovna glava.

Čas na ladji nam je tekel prav hitro. Vreme je bilo krasno in prebili smo cele dni le vrhu ladje. Na levici smo opazovali v daljavi azijsko zemljo, na desnici pa smo videli najpoprej otok Tened, ki zapira vhod v morsko ožino Dardanelov, kasneje smo pa opazili velik in lep otok Mitilene.

Vsi maloazijski otoki so lepo obraščeni, skrbno obdelani in gosto poseljeni. Prebivavci so sami Grki, ki Turkom samo davek plačujejo, drugače pa so se jih znali vedno ubraniti. Eden izmed teh otokov, Sam, je celo popolnoma samostojen. Na nekaterih teh otokov imamo tudi mi svoje misijone, toda izmed Grkov le redko kedaj kedo prestopi v katoliško cerkev.

Le eden izmed grških otokov, namreč otok Tin, ki je v bližini Aten in spada pod grško državo, dela izjemo; ta je namreč popolnoma katoliški. Na tem otoku je tudi katoliški škof in tudi naš carigrabski misijon ima tam dve misijonski hiši.

Na novega leta dan v Aleksandriji.

Letos na novega leta dan je bilo v cerkvi sv. Katarine za nas mašnike precej dela. Da bi se malo oddahnil, rečem po večernicah svojemu tovarišu Angležu p. Dunstanu: „Pojdiva v Bakós ali pa v Ibrahimijo jaslice gledat.“

Frančiškani v Aleksandriji imamo namreč razen glavnega samostana sv. Katarine v raznih predmestih še štiri druge manjše samostane, namreč v Bakú, Ibrahimiji, Mohareembeju in na Marini. V prvih dveh predmestjih smo po vojski sezidali novi cerkvi, ki imata tudi nove jaslice, katere hodijo ljudje zelo gledat. Opomniti moram, da v južnih krajih o božiču po cerkvah postavljajo velike jaslice, kaker pri nas v severnih krajih o veliki noči božje grobe.

„V Bakós ali v Ibrahimijo ne moreva iti, pravi p. Dunstan, ker je premalo časa. Danes namreč imamo večerjo že ob sedmih in ne ob osmih. Danes na novega leta dan, bodo slovesno razdelili darove, ki nam jih pošljejo iz Jeruzalema. Na večerjo bosta prišla tudi oba škofa, torej morava biti v pravem času doma, zdaj je pa že ura pet. Lahko pa se peljeva po električni železnici okoli mesta in je iz voza malo ogledava.“

S tem predlogom previdnega Angleža sem bil popolnoma zadovoljen, zlasti še, ker se po tej črti električne železnice sedaj, ko sem drugič v Aleksandriji, še nisem vozil in je vožnja v električni železnici zvečer zelo zajemljiva.

Naj omenim, da imamo v Aleksandriji slučajno kar dva rimsko katoliška škofa; to je navadnega škofa monsinjora Nutija za Spodnji Egipt, ki je frančiškan in pa apostoljskega delegata mons. Kasula (Cassulo), ki je papežev zastopnik pri egiptovskem kralju od tistega časa, odkar je Egipt samostojno kraljestvo.

Papežev zastopnik je nadškof in je iz svetnega duhovništva. Prebivati bi moral v Kajiri, ki je poglavitno mesto Egipta in kjer prebiva kralj, toda palača za papeževega zastopnika še ni dozidana, zato stanuje začasno pri tukajšnjem škofu in ima tukaj tudi svojo pisarno in gre samo takrat v Kajiro, kedar ima tam kaj posla.

Ker je naša cerkev sv. Katarine tudi škofijska cerkev, imamo pogosto pontifikaljno t. j. slovesno škofovo mašo, zlasti zdaj, ko imamo tukaj dva škofa. Pri teh mašah opravljamo službo levitov in drugih višjih služabnikov frančiškani, kar drugače opravljajo pri škofovih mašah kanoniki, katerih pa v misijonskih deželah ni.

Z Angležem sva torej vzela okrožno električno železnico. Vstopila sva zraven glavne pošte. Vstopila sva v prvi razred, da sva imela več miru in več prostora in da sva lažje gledala iz voza na ulice, trge in ceste, koder sva se vozila.

Električna železnica ima namreč tukaj dva razreda, drugi razred je pa navadno tako prenapolnjen, da v njem veliko več ljudi stoji kakor sedi, četudi sta vedno po dva in še več dolgih voz skupaj.

Vozili smo se najpoprej ob obrežju morja do pristanišča, na to ob kanalu reke Nila, za tem mimo glavnega železniškega kolodvora za Kajiro, potem mimo vtrjenega hriba angleške vojaške posadke, končno mimo glavnega kolodvora električne železnice za Ramle, slednjič sva prišla zopet do glavne pošte, kjer sva bila vstopila. Obkrožila sva celo notranje mesto.

V naš voz so prihajali ljudje boljših stanov, obrazi raznih barv: beli Evropejci, temni Arabci, pa tudi črni zamorci, katerih je v Aleksandriji veliko. Ženske so stopale zagrnjene in nezagrnjene, večinoma olepotičene sè zlatom in srebrom na rokah, po vratu, v ušesih, nakatere celo na nogah.

Grkinje in Judinje ljubijo posebno velike prstane in zapestnice, Arabkinje in zamorke velike uhane in težke srebrne in zlate zapone na nogah, ki jih nosijo vrhu nogavic.

Ko sva se vozila skozi arabski del mesta, je vstopil v voz mlad domačin z dvema Arabkinjama, ki ste bili očitno njegovimi ženami. Posadil je eno na svojo desnico, drugo na svojo levico, da bi se nobena ne mogla pritožiti, da jo manj ceni. Obe sta imeli velike, prav enake srebrne obroče na nogah, na katere ste bili prāv ponosni, ker so bili res iz lepega, debelega srebra in sta jih naravnost skazovali v vozu. Vozili pa so se z nama le nekaj postaj.

„Ali ste videli, debele zapone na nogah teh ženskih, ki ste zdaj izstopili?“ — „Sem“ pravi Anglež. „Ali se vam ne zdi to neumnost?“ — „Ne; ni neumno,“ mi odgovori Anglež. Slišal sem, da Arabci žene, če ne dajo miru ali če se med seboj le preveč prepirajo, kar za noge priklenejo,

in sicer vsako ženo v njen kot. Za take slučaje ti srebrni obroči na nogah prav dobro služijo. Marsikateri arabski bogatin svojim ženam prav rad kupi srebrne ali zlate obroče za noge, da le v hiši lažje mir naredi, kedar je sila.“

Bog ve, če je to res, kar mi Anglež pripoveduje — si mislim, ugovarjal pa nisem.

Med tem je vstopil zamorec, ki je imel vrhu ušesa precej velik srebrn obroček, drugega manjšega pa je imel v nosnici.

„Kaj mislite, ali tudi tega kedaj priklenejo za nos, ker ima obroček v nosnici?“ sem tiho vprašal Angleža. „Oh ne!“ pravi tovariš ter nadaljuje: „Ta ima obroček v nosu, da se lažje za nos prime, kedar kako neumnost napravi. Zamorci imajo prav majhin nos, neumnosti pa prav veliko, torej se morajo pogosto za nos prijemati in jim tak obroček v nosu večkrat prav pride.“

Električna železnica vozi skozi arabski del mesta prav počasi. Prerivajo se med sprehajalci, prodajavci, kupci, otroci, med razno živino in vozovi. V drugem delu vožnje, to je v evropskem delu pa silno drve med vozovi, kočijimi in raznimi avti. Da na cestah in ulicah ni več nesreč, za to skrbi policija. Podnevu daje znamenja z erdečimi in zelenimi zastavicami, zvečer pa z erdečimi in zelenimi svetilnicami, prav tako kaker čuvaji na železnicah.

Za vožnjo okrog mesta sva rabila dobro uro, plačala pa sva oba skupaj za prvi razred okrog deset dinarjev našega denarja; za drugi razred stane polovica manj.

K večerji sva prišla s prijateljem ravno v pravem času. Sredi obednice je stala mizica, na nji pa križ in dve goreči sveči. Pri prvi mizi je bilo pogrnjeno za štiri goste. Na večerjo sta bila povabljena razen dveh škofov še generaljni vikar t. j. škofov namestnik, od drugega škofa pa njegov tajnik. Pred vsakim gostom je stala posodica s papirnatimi zavitki, kaker pri srečolovu. Na bližnji mizi so pa bili pripravljene poslani darovi iz Jeruzalema.

Po večerji smo zapeli pred križem latinsko pesem v čast Sv. Duhu. Nato je g. nadškof spregovoril par besedi in se spominjal te prelepe navade na novega leta dan v samostanih Sv. Dežele, namreč slovesne delitve iz Jeruzalema poslanih darov ali odpustkov.

Na to je g. nadškof posegel v posodico pred seboj; iz nje potegne napisano ime enega redovnika našega samostana.

Za njim je tudi g. škof posegel v svojo posodico in izvleče iz nje ime enega svetnika, ki je bil zapisan na zavitku. Ta svetnik je za to leto zaščitnik redovnika, katerega ime je bil g. naškof popreje potegnil.

Za gospodoma škofoma potegne tudi g. generaljni vikar zavitek iz svoje posodice in prebere na njem zapisan rek iz sv. pisma in ga da redovniku, ki je bil poprej poklican.

Iz četrte posodice na mizi potegne še škofov tajnik en listek; na njem je bilo zapisano ime enega izmed redovnikov Sv. Dežele, ki je umrl preteklo leto. Za tega mora moliti to leto redovnik, ki ga je bil g. nadškof poklical.

Na listku umrlega je pa tudi zapisana številka daru poslanega iz Jeruzalema in ki čaka na bližnji mizi in nosi ravno isto številko.

Moje ime je g. nadškof poklical še le med zadnjimi. Svetnik, ki mi je določen za patrona za to leto je sv. Leonard Portomavriški. Reč iz sv. pisma pa se glasi: „Ne zaničuj pravičnega pa pobožnega moža in ne povišuj bogatega grešnika“ (Eccli. 10. 26.) V molitev pa so mi priporočili p. Roberta Racoli (Razzoli) bivšega kustosa, vrhovnega poglavarja Sv. Dežele, ki je bil kasneje škof v Italiji. Za odpustek pa sem dobil lep križ, štiri podobice in dvanjst rožnih vencev, od katerih je eden posebno lep.

Predno pa je bilo te domače svečanosti konec, je g. nadškof izrazil željo, da bi eden izmed navzočih patrov kaj spodbudnega in ti slavnosti primernega povedal.

Ker je bil predstojnik s to željo zadovoljen, je g. nadškof povabil p. Celestina, Sicilijanca, naj on kaj pove.

Gotovo ste že kedaj slišali, da se je bilo v življenju sv. Antona nekaj podobnega prigodilo.

Redovni bratje sv. Frančiška so imeli namreč shod, zborovanje. Bilo pa je takrat v navadi, da je k sklepu zborovanja eden izmed bratov imel pridigo. Ker pa za to pridigo slučajno nobeden ni bil določen, se tudi nobeden ni bil pripravil. Bratje so bili torej v zadregi, kedo da bo nepripravljen pridigal. Kar se eden izmed navzočih spomni br. Antona, ki je bil tudi pri zborovanju pričujoč. Svetnikova učenost pa je bila takrat svetu še nepoznana. Učeni svetnik je bil za kuharja v enem izmed najzadnjih samostanov; njegov predstojnik še mašnik ni bil.

„Temu priprostemu mašniku ne bo na dobrem glasu prav nič škodovalo, če tudi ne bo nič posebnega povedal, ker je samo za kuharja v samostanu.“ Tako so mislili bratje in eden izmed glav je svetniku zapovedal, naj pridiga. Svetnik je pa pridigal tako, da so vsi strmeli in se čudili, da so tako učenega moža imeli za kuharja med seboj. Bog sam je moral odkriti to luč učenosti in zgovornosti.

Tako približno se je tudi pri nas letos na novega leta dan prigodilo, le s tem razločkom, da je bil naš p. Celestin samo v eni sami reči podoben sv. Antonu, namreč, da ima silno močan glas. V koro na primer, kedar molimo psalme; p. Celestin vse prevpije, kedar svoj glas povzdigne, tako da pričujoči le njega samega, druge pa prav malo slišijo. In njegov izredno močan glas je rešil dobrega patra iz velike zadrege, v katero ga je g. nadškof spravil, ko mu je ukazal, naj nam nepripravljen kaj primernega za novo leto pove.

Vsi smo začudeno pogledali, ko je bil g. nadškof poklical p. Celestina. Po pravici povem, da bi bil marisikedo, jaz tudi, v veliki zadregi, ke bi moral nepripravljen pridigati v navzočnosti kakih dvajsetih mašnikov in še dveh škofov.

Dobri p. Celestin pa ni bil prav nič v zadregi; da ga bo njegov močan glas iz zadrege rešil, o tem je bil prepričan. Stopil je na sredo obednice. Gospodoma škofoma se je prav spoštljivo in prav globoko poklonil, kar nismo prav nič pričakovali, ker je mož precej obilen in ne več mlad in na pridiganje ne posebno navajen. P. Celestin začne:

„Premilostljivi g. nadškof! Sinoči, na dan sv. Silvestra, je naš milostljivi g. škof imel zelo lepo pridigo v vrednosti časa. Ker pa sta si zadnji in prvi dan v letu v prav tesni zvezi, bom skušal povedati to, kar sem si od včerajšne pridige zapomnil.“

Te besede je mož prav lepo in v mirnem glasu povedal. Vsi smo se čudili, da je bil tako lepo začel.

Nato pa je povzdigne oči, raztegne roke na široko, globoko se oddahne in z mogočnim glasom začne:

„Predragi poslušavci! Govoriti vam hočem o vrednosti časa.“ —

„Za božjo voljo, bolj tiho, bolj tiho!“ zakliče prestrašen g. nadškof. „Nikari vpiti! Smo v sredi mesta!“ — Pa ne, da bi bil dobri mož omilil svoj divji glas, še hujše zakriči:

„Predragi moji, poslušajte, kar vam bom zdaj povedal.“ — — —

„Zaprite okna, zaprite vrata!“ zaypije predstojnik. „Kaj bodo ljudje rekli, ko bodo to vpitje slišali! Ura je že devet!“ —

„Predragi!“ se je drl pridigar naprej. Povedati vam hočem, kaker so vam g. škof včeraj povedali, da je čas kratek, da je čas dragocen, da je čas toliko vreden kaker večnost.“

„Je že zadosti, je že zadosti,“ so kričali vsi v obednici; toda to vpitje je smeh, ropot in splošen nemir le še povečalo. —

„Predragi poslušavci! Porabite čas dobro, ker sta od njega odvisna za vas nebesa in pekel,“ je p. Celestin kričal naprej in vso obednico prevpil in se ni zmenil ne za menihe, ne za predstojnika, ne za škofa, ki so vsi vpili, da je pridige zadosti in da naj konča. — V splošnjem vpitju pa so pridigarju nekateri tudi pritrjevali, ga še spodbujali in mu klicali: „Bravo, bravo!“

Vsi pričujoči pa, brez razločka, eni zadovoljni, drugi razburjeni, smo se smejali, krohotali, z rokami ploskali, da so nam debele solze tekle po licu, kaker pridigarju pot po obrazu, ker tak strašen napor ni brez znoja.

V splošni zmešnjavi in vpitju pograbi predstojnik zvonček na mizi, in začne ž njim zvoniti v znamenje, da je večerje in s tem tudi pridige konec.

„Predragi! Zahvalim se vam, da ste me verno poslušali, sklene pridigar z mogočnim glasom. Pokazal sem vam, kaker g. škof včeraj, da je čas kratek in dragocen. Porabite ga dobro! Amen.“

Kako od srca smo se vsi oddehnili, gospoda škofa, predstojnik in mi vsi, ki smo bili zraven, ko je pridigar rekel Amen. Tega ni mogoče prav popisati. Reči pa moram, da se je pridigar prav dobro odrezal in da ga ne bodo nikedar več prosili, da bi moral še enkrat nepripravljen pridigati. Svečanost razdelitve jeruzalemskih odpustkov smo sklenili z „Liberio“ za ranjke, ki so umrli ko misijonarji v preteklem letu v Sv. Deželi, toda povedati moram, da ta naša molitev za ranjke ni bila kar nič pobožna, ker nam je še vsem pridiga bučala po ušesih.

Vse bravce teh vrstic pa prav lepo prosim, da bi ne sodili preveč hudo ne našega pridigarja na novega leta dan, ne nas drugih, ki živimo v vročih krajih in pri najboljši volji ne moremo biti tako modri in pametni, kaker so ljudje v mrzlih deželah. Pri nas se večkrat prigodi, da se zraven najbolj resne stvari kar na enkrat in nepričakovano razposajenost pokaže.

P. Adolf Čadež.

Razgled po serafinskem svetu.

Iz ljubljanske skupščine. V l. 1925 smo imeli razen rednih mesečnih shodov še 10 izrednih za tiste, ki niso mogli priti na skupne shode; 9 shodov je bilo posebej za Nemce. Naš p. voditelj ima shode za silno važno stvar; strogo zahteva, da vsi na shode prihajajo, če ne morejo, da se opravičijo. Pravi namreč, da ga skušnja uči, da tiste skupščine nazadujejo, nimajo zadostnega ali nobenega naraščaja, da posamezni udje pešajo, mnogi zgube gorečnost in da pozna že več skupščin, ki so opešale, nekatere popolnoma zamrle, ker njihovi voditelji niso imeli mesečnih shodov. Zato pa skušajo naš p. voditelj vsem dati priliko, da se morejo vsi mesečnih shodov vdeleževati. — Ravno tako so imeli tudi novinci redno vsaki mesec svoj poduk — gotovo važna zadeva, če hočemo imeti dober naraščaj. — Trikrat v letu smo imeli priliko opravljati tudi duhovne vaje. — Sv. maše za žive in pokojne ude naše skupščine smo imeli vedno vsaki torek in saboto, na dan shodov, redovnih zaščitnikov, Brezmadežna, Frančišek, Ludovik, Elizabeta in o redovnih, Gospodovih, Marijinih praznikih ter zadnji dan leta sè skupnim sv. obhajilom. Zadnja sv. maša vsakega meseca je bila za pokojne ude, ki so tisti mesec iz naše skupščine umrli. — Vesoljno odvezo in papežev blagoslov smo dobili vse za to odločene dni. — Na novo je bilo sprejetih 47 (2 moška), obljube jih je napravilo 41, umrlo jih je 49 (2 moška), izbranih oz. odstopilo jih je 7. — Darovali so naši tretjeredniki v preteklem letu za tretjedni sklad, za franč. misijone, največ za novo cerkev sv. Fr. in nekaj za uboge in bolnike. Mej uboge je od darovanega in nabranega ter od zbirke kruhov sv. Antona na porti bilo razdeljeno v obleki, hrani in denarju nad 25 tisoč dinarjev; kar smo pa zbrali za postrežbo bolnikov, to hranimo še z drugim prejšnjega leta nabranim denarjem; če se vresniči naša želja, da bi kedaj prišlo do vrejene postrežbe bolnikov, kaker je bilo rečeno pred par leti v „Cv.“, smo vse te prihranke pripravljeni darovati v označeni namen. Za bolnike bi bili nabrali več, pa je sedaj naš glavni cilj Frančiškova cerkev, ko spominik na sedmo stoletnico njegove smrti. Naš p. voditelj so to povdarjali, mi jim sledimo, ker smo prepričani, da imajo prav. Pri tem Frančiškovem spominiku so naši patri navezani le na naše ljudi. Mislimo, da je v tem času za vse slovenske tretjerednike prva dolžnost delati na to, da čim preje dogotovimo svojemu očetu in ustanovitelju dostojen spominik. Sedaj je surovo zidovje nove cerkve gotovo, družega pa še nič, dolga pa

imajo naši patri, so rekli p. voditelj že zdaj nad pol milijona dinarjev. Sram bi nas bilo, če bi do oktobra ne postavili tudi stropa, za katerega zdaj nabiramo in smo že nad polovico nabrale. Želele bi pa, da bi nas v tem podpirale vse sosesre in vsi sobratje v Sloveniji, saj manjka pri cerkvi še vse: vrat ni, oken ni, tlaka ni, streha je le za silo, — pa kaj bi naštevala — raje vas prosim, kaker prosijo nas naš p. voditelj: pomagajte po svojih močeh vsi in vse!

S tem bi poročilo za lansko leto najraje sklenila, pa moram še nekaj povedati. Naša skupščina je založila v preteklem letu nov tretjeredni molitvenik: Življenja pot in Sprejemnice, kar je vse skupaj stalo blizu devetdeset tisoč dinarjev. Veliko teh knjig je razprodanih, vendar ima skupščina še precej tisočev dolga. Čimpreje bote pokupili molitvenik, tem hitreje se bomo iz dolga izkopal. — P. voditelj so nas pohvalili, da je večina prav dobra in zgledna, par izjem je, ki ne hodi redno k shodom; glede vdeleževanja pri pogrebih so pa rekli, da bi se morali zboljšati tisti, ki morejo iti, pa ne gredo. Cvetja imamo naročenega tisoč izvodov. S — r — c.

Dopisi.

Iz Novega mesta. Dne 7. oktobra 1925 se je sestalo v Novem mestu 30 duhovnikov voditeljev tretjega reda. Izostali so gospodje iz žužemberške dekanije radi birme. Nekaj pa se jih je pisмено opravičilo. — Snov zborovanja tretjerednih voditelj je bila ta: 1. Poročilo o zvršeni letni vizitaciji (P. Henrik); 2. Tretji red in 700letnica smrti sv. Frančiška (prošt G. Cerar); 3. Sv. Janez Vijané in dušni pastir (žup. H. Bukovec); 4. Pomen tretjega reda za mladino (žup. Ig. Omahen); 5. Slučajnosti. — Po kratkem pozdravu pove p. vizitator, da se mu je posrečilo obhoditi skorej vse župnije okrožja tekom enega leta. Izostale so tri župnije, dve izmed teh opravičeno, v eni pa ga ni hotel sprejeti g. žup. upravitelj. Celo okrožje šteje 44 skupščin in 4 podružnice. Vseh živih članov je okoli 10.670 brez novincev. Svojo delavnost pa razvijajo udje tretjega reda le tam, kjer je izvedena organizacija. Potrebno je tretji red sè vso skrbjo negovati in krajevni voditelji morajo sodelovati z vizitatorjem. Poleg lepih lastnosti ima namreč vsaka skupščina tudi senčne strani. Te skuša odpraviti vizitacija. Zato pravi pogl. III. § 2 tretjerednega vodila, „da je vizitator dolžan vsako leto, pa tudi večkrat, če bo treba, obiskati kraje, kjer so udje.“ — Drugi referat nam je predlagal, kako naj v novomeškemu okrožju proslavimo 700letnico smrti sv. Frančiška; sklenili smo, naj vsaka skupščina proslavi spomin 700letnice smrti sv. Frančiška na nedeljo pred praznikom (3. oktobra), 4. oktobra pa naj bo skupno slovesno praznovanje v Novem mestu. — Tretji referat je bil: Sv. Janez Vianney in dušni pastir. Namen tega predavanja je bil v dušnih pastirjih vzbuditi čim večje zajemanje za njihovega najnovejšega zaščitnika v nebesih; le-tega župnika tretjerednika

je papež Pij XI. dne 31. maja 1925 proglasil za svetnika. To predavanje bo objavljeno v „Cvetju“, — kaker tudi četrto: „Pomen tretjega reda za mladino.“ — H koncu je p. vizitator posebno povdarjal, naj udje dolenskih skupščin tretjega reda v večjem številu naročajo „Cvetje“, voditelji pa poleg tega še „Ordensdirektor“.

P. H.

Tretji red v Škofji Loki v l. 1925. Vsa skrb p. voditelja in redovnega odbora je bila v preteklem letu posvečena poživljenju in poglobljenju redovnega življenja med udi, in razširjanje tretjega reda med neudi. Mesečni shodi, vsako drugo nedeljo v mesecu dop. in popoldne, — seje odbora, (bilo jih je 8), romanje na Brezje in tamkajšnje zborovanje, slovesna posvetitev cele skupščine presv. Srcu Jez., duhovne vaje, vizitacija in še druge pobožnosti, n. pr. devetdnevica k prazniku sv. Frančiška, vse to je služilo temu name.nu In uspeh? Nekaj ga je gotovo, ker se je 21 kandidatov priglasilo po končanih duh. vajah, katere je imel, združene z vizitacijo, gvardijan č. p. Jožef Lapuh iz Celja, v dneh 3.—7. decembra. Tretji red torej med ljubstvom polagoma le pridobiva tam, kjer se kaj dela zanj; še nekaj moških se je zglasilo. Vredno je omeniti, da je bilo pri zadnjih obljubah med devetimi šest moških. K temu pripomore tudi „Cvetje,“ katerega je bilo v preteslem letu nekaj nad 200 izvodov med udi; torej je vsaki tretji ud naročnik. O gibanju in delovanju v l. 1925. naj povedo nekaj še številke. Sprejetih je bilo 10, obljube jih je napravilo 27, od drugod jih je etopilo 5; umrlo jih je 26 in ena novinka, izstopila je ena, izključeni so bili trije, 14 jih je pa odšlo v razne kraje. Na tak način je bilo dne 31. XII. skupno 642 udov, ki so razdeljeni po župnijah tako-le: Škofja Loka 339, Stara Loka 184, Žabnica 17, Reteče 44, Sora 41, Črni vrh 5 in razni bližnji kraji 12; vseh moških med njimi je 75. Poleg teh je še 11 novincev in večje število takih, ki se pripravljajo za sprejem. Glede dobrodelnosti omenim sledeče: Ubogim udom je bilo razdeljenih Din 2194, za dobrodelne namene zlasti za cerkev sv. Frančiška v Šiški je bilo darovanih Din. 1217. Sv. maš za žive in mrtve ude je bilo opravljenih 50, poleg tega se je pa opravila sv. maša še za vsakim umrlim udom.

Novega redovn. molitvenika „Življenja pot“ se je razpečalo med ude 130. Skupna molitev „Malega oficija“ smo skušali vpeljati, kar pa sedaj ni uspelo vsled premale udeležbe. Dal Bog v letošnjem jubilejnem letu smrti sv. Frančiška, na njegovo priprošnjo približati se še bolj spredaj označenemu namenu!

Andr. Dolinar.

Delovanje novomeške skupščine v l. 1295. Nikaker se ne mislimo hvaliti, temveč hočemo ponižno s psalmistom govoriti: „Ne nam, Gospod! ne nam, ampak svojemu daj slavo“ (Ps. 103, 9). Delali smo-na vso moč na poglobljenju notranjega redovnega življenja. Pri mesečnih shodih nam je p. voditelj odkrival duha sv. Frančiška, posebej pri duhovnih vajah v samostanski dvorani, ter nas je spodbujal, naj hitimo za vzvišenimi vzori serafinskega očeta. Dne 19. apr. smo slovesno ponovili red. obljube ter sklenili vedno hoditi po potu, ki ga nam je začrtal sv. o. Frančišek v tretjerednem vodilu. Slovesno smo se posvetili 21. jun. presv. Srcu Jezusovemu. Redovne

godove sv. Frančiška in sv. Elizabete smo praznovali s tridnevnicco. Organizatorično delo naše skupščine še sicer ni končano, vendar smo storili velik korak naprej. Za enkrat je ugotovljeno, da sta Novo mesto in Šmihel ena nerazdružljiva skupščina. Koliker manj naraščaja dá Novomesto, toliko več ga donaja šmihelska župnija. Zato ima šmihelska skupina 11 odbornikov (ic.) novomeška pa 5. Odbor smo volili 19. nov. Tretjerredni pevski zbor lepo napreduje; zadnji čas je prevzel oskrbo celotnega petja v franč. cerkvi. To leto smo tudi romali na Trško goro. Da novomeški tretji red ni zaostal v dobrotelnosti, to je razumljivo. O tem naj pač velja: „Kedar pa ti daješ miloščino naj ne ve tvoja levica, kaj dela tvoja desnica“ (Mat. 6, 3). Franč. misijonska družba se je močno poživila. Obnovili smo tudi molttveno družbo večnega križevega pota, ki je kanonično ustanovljena v frančiškanski cerkvi sv. Leonarda v Novem mestu že od leta 1899. Naročnikov Cvetja je narastlo letošnje leto na 80. Bog daj, da slovesno praznovanje 700 letnice smrti sv. Frančiška prinese naši skupščini poseben blagoslov!

P. H. D.

Tretjerredna skupščina na Vrhniki. Vrhničani so bili za tretji red vneti že leta popreje, predno je bila ustanovljena samostojna skupščina na Vrhniki. Do l. 1903. je bilo vpisanih v Ljubljani 291 članov z Vrhnike in okolice. Leta 1903. pa je takratni vrhniški kaplan Matevž Šušnik, sedaj župnik v Rovtah, z dovoljenjem g. dekana in škofijskega ordinarijata ter s pooblastilom predstojništva frančiškanskega samostana v Ljubljani ustanovil skupščino. Do leta 1907. je bil on njen voditelj, od leta 1907. do 1909. jo je vodil kaplan Anton Škubic, sedanji dekan v Ribnici. Pokojni g. dekan Lovro Gantar jo je vodil sam od 1909. do 1912. leta; od takrat dalje do leta 1919. pa dekan g. T. Hoenigman; od leta 1919. do 1922. sedanji g. dekan Janez Kete, ki je pred par leti izročil vodstvo tretjerredne skupščine g. kapelanu I. Veider. Imenik izkazuje 688 udov, mej temi 58 moških; umrlo jih je od teh 210. Življenje tretjega reda se kaže v tem, da imamo vsako zadnjo nedeljo v mesecu shod, vsak prvi petek sv. mašo za žive in mrtve ude te skupščine. V preteklem letu so imeli tretjerredniki tudi dvakrat predavanje: Frančiškovo življenje v umetnosti in Asiz ter njegova svetišča. Obojno predavanje so pojasnjevale skioptične slike. Vesoljno odvezo dobivamo redno vse za njo odločene dni in papežev blagoslov. Udje se udeležujejo pogreba tretjerrednikov s prižganimi svečami in sè zastavo. Za večje praznike dobijo ubogi prispevke ob mesečnem shodu. Vsako leto povabi g. voditelj v imenu g. dekana p. vizitatorja iz Ljubljane, ki navadno sprejema vsakoletne nove ude in pripušča novince k oblubi. Odkar obstoja skupščina smo imeli že večkrat tridnevne duhovne vaje. Naročnikov na „Cvetje“, tretjerredno glasilo, je 114. Vrhniki tretjerredniki so bili že takoj spočetka jako darežljivi. Že leta 1900. so napravili za farno cerkev veliko sliko sv. Frančiška, ki jo je (po Murillu) naslikal domačin Simon Ogrin. Za 700letnico prvih jaslic so preskrbeli lične jaslice za cerkev, ki jih je izrezal domačin podobar Iyan Buh (Glej sliko v Cvetju leta 1924, št. 3—4). Za sveto leto 1925. so dali napraviti dragoceno redovno zastavo po načrtu domačina akademičnega slikarja Mateja Sternena. Njegovi sta tudi krasni sliko na zastavi: tretjerredni patroni in frančiškanski

grb. Vezeno so izvršile ljubljanske vezalke pod vodstvom g. Sternena. Pozlačene okove za drog, prečko in srebrni kip sv. Frančiška vrhu zastave je vлил T. Kager po Sternenovem načrtu. Dal Bog, da bi lepa zastava še bolj navdušila Vrhničane za prelepo Frančiškovo ustanovo in privabila vanjo zlasti našo mladino.

Voditelj.

Tržič, Gorenjsko. V Bolcanu na Tirolskem (sedaj Laško) je umrl v 79 letu svoje dobe Andrej Gasner (Gassner), veletovarnar, vzor katoliškega moža in ko tak znan daleč na okrog. Sv. Rešnje Telo je ljubil nad vse. Dokler so mu moči dopuščale, je hodil slehrni dan k sv. maši in k sv. obhajilu. Zadnja leta je bival v Bolcanu. Tu je prost trgovskih in tovarniških skrbi opravljal vsaki dan pred Najsvetejšim uro molitve. Večkrat je tudi ubogim dajal izdatne podpore, da so hodili mesto njega molit presv. R. T. Ko velik Marijin častivec je bil član dveh kongregacij. Leta 1887. je stopil v Liverpoolju (Liverpool), drugem največjem mestu na Angleškem, v tretji red sv. Frančiška; obljube pa je napravil 1889. leta v Ljubljani, ker se je prav takrat preselil v Tržič na Gorenjsko, kjer je preživel nad 30 let. Bil je zelo dobrih rok in je podpiral vse, kar je bilo katoliškega. Uboge delavske družine so mu bile zlasti pri srcu. Dasi jako bogat, je živel sè svojo rodbino skromno, da je tem lažje izdajal obilne zneske v dobrodelne namene. Posebne zasluge za tovarniške delavce in delavke je pridobil v Tržiču z ustanovitvijo „Zavetišča sv. Jožefa“, kamer se shajajo čez dan otroci delavskih slojev, da se obvarujejo za časa zaposljenosti starišev po tovarnah pouličnemu pohajkovanju iz razbrzdanosti. Ustanovil je pa tudi „Dekliški dom“, krasno moderno opremljeno poslopje, namenjeno samskim tovarniškim delavkam. Oba za naš kraj zelo potrebna in koristna zavoda vodijo Šolske sestre sv. Frančiška. Dobro pripravljen na smrt je dne 27. decembra 1925 sè srčnim zdihljajem „Moj Jezus usmiljenje!“ izdihnil svojo blago dušo. Vresničilo se je, kar je pokojni v življenju večkrat trdil, da bo dan smrti zanj najsrečniši dan. — Na njegovo lastno željo so ga položili v krsto oblečnega v preprost tretjeredniški habit.

Karol Pirč.

Gornjigrad. Tukajšnja skupščina ima 130 udov, večinoma žen in deklet, pa tudi nekaj mož in mladenišev. Mesečne shode imamo redno vsaki mesec in jih radi in pridno obiskujemo. Naš voditelj, preč. g. dekan, so ga tretji red zelo vneti. Mej raznimi pobožnimi vajami imamo vsako prvo in zadnjo nedeljo molitveno uro, vsaki prvi petek pa sv. mašo pred Najsvetejšim in litanije presv. Srca Jezusovega. Tudi Cvetje radi prebiramo. Vsako leto nas pridejo obiskat in spodbujat preč. p. Kerubin iz Nazarja.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. nelmenovan duhovnik tretjerednik v več zanj silno važnih zadevah. — Vsi dobrotniki nove cerkve sv. Fr. — Tri zelo bolne tretjerednice in eden že dolgo močno bolan tretjerednik. — Vse dosedaj še ne uslišane prošnje.

II. Naša pokojna sobrata: p. Edvard Ravstehar, večletni gvardijan in lektor na domači gimnaziji, ki je umrl v Brežicah in fr. Metod, črevljar v mariborskem samostanu. — G. dekan Limpl, zelo vnet voditelj tretjega reda, blag, vnet in goreč dušni pastir, katerega so nemški nasprotniki na Koroškem zelo preganjali, do smrti ranili in mu še zadnje dni prizadeli mnogo krivic.

III. Rajni udje skupščin:

1. **Ijubljanske:** Fr. Grill, bivša zaupnica † v Moravčah, Antonija Pogačar, večletna zaupnica v Bizaviku, Antonija Petrič; veletovarnar Andrej Gasner † na Tiroljskem; M. Kos in Mar. Marmolja † obe v Smledniku. Fr. Miglič † pri sinu žup. uprav. na Vrhu sv. treh Kraljev, bivši organist na Igu in pri Sv. Križu pri Litiji.

2. **tržiške:** Ang. Meglič, Ana Polak-Globočnik.

3. **novomeške:** Neža Smrekar, Frančiška Kušljan.

4. **mariborskega okrožja:** Maribor: Terezija Lukovnjak, Neža Skrbiš, Marija Podjavršek, Barbara Iljaš † v Brežicah, Terezija Brunček, M. Kolar, Julijana Golinač, Neža Miamor, Jožefa Ornik, Franc Jager, Simon Kodrič, Ana Schmidl, Katarina Knehtl, Roza Gradišnik † pri Sv. Križu, Lucija Lorbek, M. Bakovič, g. kanonik Alojzij Arzenšek, Apolonija Krajnc, Franc Kager, Frančiška Pahernik, Helena Zorec. — Sv. Lenart pri Velikinedelji: Valentin Erhatič, Marija Horvat. — Limbuš: Magdalena Kranjc. — Sv. Križ pri Ljutomeru: Ivana Horvatič. — Zgornja Sv. Kungata: Ana Vincek. — Sv. Lovrenc na Dr. p. Barbara Frank. — Cirkovce: Elizabeta Šramel. — Ribnica na Pohorju: El. Ričnik. — Črešnjevec: M. Pučnik. — Sv. Anton na Pohorju: M. Kolman. — Št. Janž na Dr. p. Ivana Stancer, M. Pesek. — Sv. Peter pri Mariboru: Jožefa Čerško. — Sv. Marjeta ob Pesnici: Jožefa Škamnec.

5. **svetogorske** na Goriškem: Ktr. Minuh iz Dol. Tribuše † v Radečah.

Zahvala za uslišano molitev.

N. služkinja se zahvaljuje sv. Frančišku in sv. Tereziji od D. J. za zboljšano zdravje. V zahvalo je darovala 100 D za novo cerkev sv. Fr. — A. V. presv. S. J., Materi božji, sv. Franč.šku in sv. Antonu, za zadobljeno zdravje za se in za hčerko — M. P. z V. presv. S. J., Materi božji in sv. Ant. Pad. za srečen porod; zahvala je bila obljubljena. — Tretjerednica iz Ruš izreka zahvalo Bogu, Mariji, sv. Frančišku in sv. Antonu za ozdravljenje hude, dolgotrajne bolezni in za večkratno uslišanje; zahvala je bila obljubljena.

Potrebne podatke za statistiko prosil urednik Cvetja. Vse gg. in pp. voditelje skupščin po mestih in na kmetih v celi Sloveniji prosil, naj iz glavnega zapisnika izpišejo ali izpisati dajo:

1. Dan in leto ustanovitve skupščine.
2. Celotno število udov, ki so v njihovi skupščini napravili obljube.
3. Koliko jih je umrlo. Koliko izstopilo ali bilo izključenih.
4. Koliko je novincev.
5. Koliko jih je vpisanih, ki niso prišli delat obljub.

Za podlago podatkov naj velja dan 1. majnika. Podatke morate napisati na dopisnico in jo nasloviti na uredništvo Cvetja, franč. samost. Ljubljana. Pošljite jih pa zanesljivo vsi voditelji do 15. maja, ker bi radi imeli za jubilejni zvezek Cvetja natančno statistiko vseh tretjerednikov v Sloveniji. Prosimo, naj nihče ne odreče. Stroške za to delo naj poravna tretjeredna blagajna.

Natis dovolil: P. Regalat Čebulj, prov. — Vredil p. Salvator Zóbec v Ljubljani.

Tiskarna Ant. Slatnar v Kamniku.

drugo, kar bodo razmere dopuščale, tudi pripravili, tako da bo notri mo- goče pridigati in opraviti sv. mašo. Manjkalo bo zvonika, manjkalo zvonov, orgel in še marsikaj, pa Frančišek bo v svoji ljubezni do skrajnega uboštva vesel, samo da mu prinesemo srca polna ljubezni do Boga in do bližnjega v dar. — Na to skupno praznovanje opozorimo zato, da ne bo kedo v tistem času zadržan po kaki domači slovesnosti, katerim določite kak drug pri- praven čas. Uredili bomo pa to skupno slovesnost tako, da bote mogli iti od doma z jutranjim vlakom 3. okt., z večernim se bote pa istega dne že lahko vrnili domov; če bo pa kedo hotel, bo ostal v Ljubljani tudi 4. okt. Bolj natančen spored bomo kasneje sporočili.

Darovi.

Za novo cerkev sv. Frančiška v Šiški. (v din.) Nabrali so: Fr. Šifrer 878/75, M. Primc 742, sam. Maribor: 333/75, 533/50, 45, 90 in 150, v Šiški: Kalln 100, Rogelj 65, M. dekl. vrtec 91/50, Kukman 30, Orlice 149/25, Fr. dekl. M. dr. 473/25, Merhar 200, v Alek- sandriji č. p. Adolf 1.452/30. Darovali so: Tretjeredniki Stična 200, Stari trg p. L. 250, Krško 20, žup. urad Črni vrh 80/15, Sv. Jakob ob Savi 42, Mavčiče 104, Leše 335, Sela p. K. 94, tri neimen. iz Kamnika 90, I. Popolari 2.000, — po 1.000: Svetina trgovka, Kaj- žer A. in M. — po 200: E. Pivko, č. g. Dr. Perne, č. g. kan. Stroj; 500 č. g. prof. Kržišnik, 250 Mikolič J., 220, Pečolar I., 130 Gostič N., — po 100: M. Šorn, I. Kopalnik, H. Kraut. M. Rojc, Tolas, Kvaternik, č. g. kan. Lavrenčič, I. Golob, Gabršček N. 65, — po 60: I. Böhm, č. g. Noč, M. Čulk, — po 50: č. g. M. Saje, M. Kranjc, č. g. dek. Rihar, č. g. Kramar, I. Kopalnik, M. Pečnik, — po 40: A. Valjavec, J. Jarc., — po 20: K. Kopše, M. Ceren, M. Lisjak, K. Šterbenc; Ogrizek Št. 16, — po 10: M. Anšek, Grm, Žust, Jaklič, Pungaričar, Trampuš, — iz Savinjske doline; neim. iz Sošt. 100, iz Rečice 20 in 10, iz Polzele 10, iz Šmartna za Dr. 50, č. g. Mikolič 50, č. g. Časl 20, km. pos. Moz. 250, M. Jamnik nabrala 111, M. Golob nabr. 45, po č. p. Oeilu 1.250 in 28.200, imenik posameznih darovalcev se je zgubil; M. Stassich 1 dol.; Žvan 1 dol. — Za strop v novi cerkvi: N. W. 50, Zadrgal Frančišek iz Komende 100, Jos. Pollak iz Amerike 2060, N. po p. Metodu 50, Dr. J. Do- lenc 100, Podbevšek Fr. iz Gradca 100, zakristan Jože 2, Pečnik Alojzija iz Zagreba 30, N. po g. Veider Ivanu 130, Seljak M. z Dunaja 10 šilg.; več neimenovanih večje in manjše zneske. Vsem Bog plačaj! Popravek: V številki 7. in 8. l. l. je pisano: Ana Kokovnik nabrala 105/75 berli 1051/75.

Za frančišk. misijone: Župni urad Cerklje (Gor.) 130, Črnilc Urš. Naklo 50; v Novem mestu so nabrale: Železnik M. 325, Frankovič M. 219/75, Gričar M. 168/50, Butala A. 123/50, darovanje 80, Brusnice 30 skupno: 616/75; iz Brežic p. Berard 315/50, od sv. Tro- jice p. Elekt 43, B. Markgrab 8, Ganser Iv. 15, iz Nole Štifte p. Rib.: 260; iz Nazareta: za odkup dečka (ime Matevž) 60, dekllice Ivane 30, nabrale so: Eliz. Remic 19, M. Golob 25/50, Ana Kokovnik 82/75

Za kruhe sv. Ant.: g. V. Majar 30.

Za armado sv. Križa: Rahle Flor. 75.

Književnost.

Priporočamo sledeče knjige, ki jih je založil tretji red v Ljubljani:

1. Novi tretjeredni molitvenik: **Življenja pot.** Stane v zlati obrezi 30 Din, v erdeči obrezi 25 Din, v platno vezan 20 Din. Poština posebej.
2. **Sprejemnica** za tretji red. Stane 2 Din; poština posebej.
3. **Red za ljudi živeče mej svetom.** Stane nevezan 5 Din.

Priporočamo tudi: Fr. Bernik **Z nekdanje Goričice**. Samozaložba 1925. Knjiga je za Domžalce zelo zajemljiva; radi jo bodo pa tudi drugi brali, posebno zgodovinarji, in ne brez koristi. Prav toplo jo priporočamo. Dobiti jo je pri g. župniku v Domžalah.

Tretjeredne vaje za marc in april 1926.

Ljubljana: M. shod: 21. marca in 18. apr. ob polu 5. uri pop.; za zadržane: naslednji dan ob 5. zj. v dvoranl. — Poduk za novince: 28. marca in 25. apr. ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shoda ob 10. dop.; za ženske: 14. marca in 5. apr. ob 4. pop. — Ponovljenje obljub: 18. apr. pri shodu na koncu pridige. Tretjeredne sv. maše bodo razen v torkih, sabotah in na dan shoda tudi: 5., 18., 19., 25. marca, na velikonoč in 16. apr. — **Maribor:** M. shod: 19. marca, 5. aprila. — **Sv. Trojica:** M. shod: 19. marca, 11. aprila ob 2. pop.; tretjeredna sv. maša ob 10. uri. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodu poduk za novince. V postnem času je vsaki torek ob polu 6. uri popoldne pobožnost sv. križevega pota.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1926.

Marec.

April

1 P	Čm.	Molt. in sv. m. od dneva	1 Č	V.O.	veliki
2 T		Bl. Agneza Praška 2. r.	2 P	V.g.	veliki
3 S		Mlt. in sv. m. od dneva	3 S	V.O.	velika
4 Č		Sv. Kazimir, Sv. Lucij	4 N	V.O.P.g.	velikanoč. Vstajenje G.
5 P	VO.PO.	Sv. Križev pot. Sv. Jan. Jož	5 P		velikonočni
6 S	V.O.	Sv. Koleta 2. r. Sv. Perp. in Fel.	6 T		velikonočni
7 N		3. postna. Sv. Tom. Akv. e. uč.	7 S		velikonočna. Bl. Viljem 3. r.
8 P		Sv. Janez od Boga	8 Č		velikonočni. Bl. Julijan 1. r.
9 T	P.O.	Sv. Katr. Bolonjska 2. r.	9 P		velikonočni. Bl. Tom. 1. r.
10 S	Čm.	40 sv. mart.	10 S		pred belo ned. Bl. Marka 1. r.
11 Č		Bl. Jan. Krst. in Kristof 1. r.	11 N		bela. Sv. Leon p.
12 P		Sv. Gregor p. c. uč.	12 P	Čm.	Bl. Angel Klav. 1. r.
13 S		Bl. Agnel 1. r.	13 T	Čm.	Sv. Hermenegild m.
14 N		4. postna. Prenos sv. Bonv.	14 S		Sv. Justin m.
15 P	Čm.	Mlt. in sv. m. od dneva	15 Č	Čm.	Mlt. in sv. m. od dneva
16 T		Mlt. in sv. m. od dneva	16 P	P.g.	Sv. B. Jž. L. Ponovlj. obljub
17 S		Sv. Patricij	17 S	Čm.	Mlt. in sv. m. o Mar. Sv. Anicet
18 Č		Bl. Salvator 1. r. Sv. Cir. Juzl.	18 N		2. po velikonoči. Bl. Andr. 1. r.
19 P	VO.PO.	Sv. Jožef	19 P	Čm.	Bl. Konrad 1. r.
20 S		Bl. Janez, Marka, Hipolit, 1. r.	20 T	Čm.	Mlt. in sv. m. od dneva
21 N		tiha. Sv. Benedikt op.	21 S	P.O.	Slovesnost sv. Jožefa
22 P	P.O.	Sv. Benvenut šk. 1. r.	22 Č	Čm.	Bl. Fr. Fabrijanski 1. r.
23 T	Čm.	Mlt. in sv. m. od dneva	23 P	Čm.	Bl. Egidij As. 1. r.
24 S	P.O.	Sv. Gabriel nadangel	24 S	P.O.	Sv. Fidel 1. r. Sv. Jurij m.
25 Č	V.O.PO.	Oznanenje Mar.	25 N		3. po vel. n. Sv. Marka ev.
26 P		7 žalosti Mar.	26 P	Čm.	Sv. Klet in Marcellin p.
27 S		Sv. Janez Damascen e. uč.	27 T	Čm.	Bl. Jakob llirski 1. r.
28 N	V.O.PO.	čvetna. Sv. Jan. Kapistr. 1. r.	28 S	P.O.	Osmina sv. Jož. Bl. Lukezij 3. r.
29 P	V.O.	veliki. Bl. Iv. Mar. 3. r.	29 Č		Sv. Peter. m.
30 T	V.O.	veliki	30 P	P.O.	Bl. Bened. in Jož. Bev. 1. 3. r.
31 S	V.O.	velika			

VO = vesoljna odveza, PO = popolni odpustek, Čm = sv. maša v črni barvi.

Pošta. Nekedo je poslal iz Avstrije 5 šillingov za tri izvode Cvetja in za jubilejno številko. Tako po ceni ne moremo biti, ker je pošta dražja. Za Avstrijo je naročnina 2 šilinga t. j. okoli 15 Din, za Italijo pa 7 lir.